

Inštitút pre výskum
práce a rodiny

Výročná správa 2021

Bratislava, máj 2022

Obsah

Identifikácia organizácie.....	2
Činnosť organizácie.....	4
Výskumná činnosť.....	4
Výskumné a iné projekty v roku 2021 v rámci kontraktu s MPSVR SR.....	4
Ostatné projekty v roku 2021 mimo hlavnej činnosti.....	11
Publikačná činnosť.....	34
Aktívna účasť na domácich a zahraničných konferenciách.....	42
Pedagogická a vzdelávacia činnosť.....	43
Iné expertné pôsobenie.....	45
Mediálne aktivity.....	49
Činnosť Dokumentačného a informačného strediska sociálnej ochrany (DISSO) ...	54
Náklady na zabezpečenie činnosti IVPR - rozpočet organizácie.....	56
Personálno - mzdové otázky.....	61
Charakteristika organizačnej štruktúry a zamestnancov.....	61
Evidenčný stav a kvalifikačná štruktúra zamestnancov IVPR.....	62
Rozvoj ľudských zdrojov.....	63
Predpokladaný vývoj v personálnej oblasti.....	64

Identifikácia organizácie

Názov organizácie: Inštitút pre výskum práce a rodiny (ďalej „IVPR“)

Sídlo: Bratislava, Špitálska 25, 27, 812 41 Bratislava

Rezort/zriaďovateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Kontakt: tel.: 02/20 442 401, ivpr@ivpr.gov.sk; www.ivpr.gov.sk

Forma hospodárenia: štátna príspevková organizácia MPSVR SR

Riaditeľ: MUDr. Roman Joch

Zástupca riaditeľa: Mgr. Daniel Gerbery, PhD.

Vážené dámy, vážení páni,

Aj keď v roku 2021 na nás dopadlo ešte niekoľko vln koronavírusovej pandémie, Inštitút pre výskum práce a rodiny (IVPR) bol aj v tomto zložitom období veľmi aktívny. Okrem každoročných kontrahovaných vedecko-výskumných úloh a služieb pre Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, IVPR v roku 2021 začal pracovať aj na mnohých nových projektoch.

K starším projektom Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie, Network/Eurofound a PROFI II (ten sme naštartovali v roku 2020), pribudli tri ďalšie nové, veľké projekty. Jednak je to projekt v spolupráci s Eurostatom, teda Európskym štatistickým úradom; veľký prieskum verejnej mienky o násilí na ženách. Tento prieskum sa koná vo všetkých krajinách EÚ a na Slovensku ho bude realizovať IVPR.

Ďalej to je projekt Zlepšenie ochrany práv obetí – posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácemu násiliu, ktorý realizujeme v spolupráci s mnohými slovenskými partnermi a jedným nórske partnerom.

A konečne je to projekt Rodinné poradne – poradensko-psychologické služby pre jednotlivcov, páry a rodiny, ktorý vytvorí a zhodnotí päť pilotných poradní, poskytujúcich tieto služby občanom v mestách Humenné, Košice, Nové Zámky, Trnava a Žilina.

V roku 2021 sme taktiež pokračovali vo vydávaní mesačného Bulletinu IVPR, ktorý vždy obsahuje nejakú zaujímavú analýzu, štúdiu, úvahu či prednášku.

Takže je vidieť, že IVPR v roku 2021 nezaháľal.

A tým sa dostávam v neposlednom rade k tomu, že by som chcel všetkým kolegyniam a kolegom poďakovať za ich veľmi dobrú prácu – vďaka nim bol aj v minulom roku IVPR výskumným pracoviskom vysokej kvality – a zároveň zaželať všetkým veľa úspechov, dobrú prácu, radosť z nej a celkovú spokojnosť.

S úctou

Roman Joch, riaditeľ IVPR

Bratislava, máj 2022

Činnosť organizácie

Výskumná činnosť

Výskumné a iné projekty v roku 2021 v rámci kontraktu s MPSVR SR

Doterajší vývoj a budúce smerovanie politiky podpory aktívneho starnutia na Slovensku – analytická a ďalšia expertízna činnosť

V rámci realizácie výskumnej a expertnej činnosti bolo realizovaných viacero čiastkových výstupov zosumarizovaných v bulletine IVPR č. 12/2021: Repková, K.: *Politika aktívneho starnutia – príspevok Inštitútu pre výskum práce a rodiny*. Dostupné on-line: <https://ivpr.gov.sk/bulletin-ivpr-12-2021-politika-aktivneho-starnutia-prispevok-institutu-pre-vyskum-prace-a-rodiny/>

Riešiteľka: prof. PhDr. Kvetoslava Repková, CSc.

Návrh funkčného systému pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie

Analýza sa zaoberala systémovými otázkami pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie (ďalej len „PRR“), s cieľom identifikovať súčasné bariéry využívania týchto nástrojov podpory udržania si zamestnania, návratu na pracovný trh, resp. vstupu na pracovný trh osôb so zdravotným znevýhodnením a formulácie opatrení k ich prekonávaniu. Zadanie k spracovaniu návrhu funkčného systému PRR na Slovensku bolo iniciované *Implementačným plánom Revízie výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením (2020)*. Pre účely prípravy návrhu fungovala v roku 2021 expertná pracovná skupina zriadená ako poradný orgán riešiteľského tímu IVPR. V rámci realizácie výskumnej úlohy v spoluautorstve D. Ondrušová, K. Repková, bola vydaná publikácia: *Návrh funkčného systému pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie*.¹

V prvej časti dokumentu je podrobne analyzovaný súčasný stav zabezpečovania PRR v podmienkach Slovenska (vymedzenie PRR podľa platnej legislatívy, limity systému, inštitucionálny rámec). Druhá časť je zameraná na formuláciu návrhov smerujúcich k ustanoveniu systému PRR – k vymedzeniu cieľov PRR a cieľových skupín; princípov PRR; postaveniu kľúčových aktérov. Jednotlivé systémové návrhy sú spracované vo vzťahu k osobám v tzv. „zamestnaneckej“ línii PRR (najčastejšie osoby po pracovnom úraze či chorobe z povolania a osoby na dlhodobej PN) a „začleňovacej“ línii PRR (osoby, u ktorých ide často o vstup na trh práce bez predchádzajúcej pracovnej

¹ https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2022/01/navrh_funkcneho_sys_prac_rehabilitacie_a_rekvalif_ondrusova_repkova_2021.pdf

skúsenosti). Intenzívna pozornosť je venovaná posudkovému procesu na účely rozhodovania o poskytnutí PRR, vrátane prípravy individualizovaného plánu PRR pre jednotlivca. Osobitný dôraz je kladený na spoluprácu aktérov (občana, Sociálnej poisťovne, úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, poskytovateľov PRR a zamestnávateľov), rovnako na nevyhnutnosť ustanovenia systémového mechanizmu financovania nešťátnych poskytovateľov PRR (najmä agentúr podporovaného zamestnávania). V závere sú formulované návrhy na opatrenia legislatívnej aj nelegislatívnej povahy.

Riešiteľky: Darina Ondrušová, PhD., prof. PhDr. Kvetoslava Repková, CSc.

Analýza vplyvov robotizácie, automatizácie a digitalizácie na trh práce na trh práce v SR: analytické a expertízne činnosti pri príprave koncepčného dokumentu – 2. časť

Výskumná úloha v roku 2021 nadväzuje na výskum v oblasti robotizácie, automatizácie a digitalizácie realizovanom v roku 2020. Vychádza zo strategických dokumentov zameraných na problematiku robotizácie, automatizácie a digitalizácie, konkrétne z Koncepcie inteligentného priemyslu, z Akčného plánu inteligentného priemyslu, zo Stratégie digitálnej transformácie Slovenska do roku 2030 a z Akčného plánu digitálnej transformácie Slovenska na roky 2019 – 2022. V nadväznosti na prvú etapu, ktorá sa zameriavala na mapovanie koncepčných a metodologických východísk v oblasti robotizácie, automatizácie a digitalizácie a na prípravu empirického prieskumu, druhá etapa v roku 2021 prináša predovšetkým empirické zistenia v oblasti digitalizácie a automatizácie vo vybraných podnikoch zo sektora priemyslu v SR.

Cieľom prieskumu bolo identifikovať mieru uplatnenia digitálnej transformácie a analyzovať pripravenosť na digitálnu transformáciu v priemyselných podnikoch na Slovensku z hľadiska dopadov na zamestnanosť a ľudské zdroje. Prieskum sa realizoval prostredníctvom elektronického dotazníka, ktorý bol distribuovaný zamestnávateľským subjektom v sektore priemyslu na základe zoznamu podnikov z Registra organizácií Štatistického úradu SR.

Riešiteľka: PhDr. Daniela Kešelová, PhD.

Platformová práca v Slovenskej republike

V rámci kontrahovanej úlohy „Platformová práca v Slovenskej republike“ riešiteľ vypracoval analytickú štúdiu (52 strán + prílohy). Na základe desk prieskumu boli prezentované poznatky o platformovej práci v troch kapitolách. Prvá kapitola je venovaná popisu práce na platformách. Konkrétne išlo o analýzu zdieľanej ekonomiky v prostredí malých a stredných podnikov, ďalej boli deklarované prínosy a dopady zdieľanej ekonomiky na podnikateľský sektor na Slovensku, informácie o kolaboratívnej spotrebe, o digitálnych platformách a práci na diaľku, ako aj

rozširovanie platformovej ekonomiky a osobitosti uzatvárania zmlúv prostredníctvom elektronických platforiem. V druhej kapitole sú prezentované nové trendy v zamestnanosti – jednak všeobecný stav a jednak výsledky prieskumu CBRE. Tretia kapitola je zameraná na kritiku a riziká platformovej práce (kritika platformovej práce v zahraničí, postoje odborov) a tiež na potrebu citlivej regulácie platformovej ekonomiky.

Riešiteľ: doc. PhDr. Rastislav Bednárík, CSc.

Zmapovanie dopadov koronakrízy na ženy a na rodinu

Výskumná úloha pozostávala z empirického výskumu dôsledkov pandémie na životy žien na Slovensku, predovšetkým v oblasti finančnej situácie, neplatenj práce a kvality života. Cieľom výskumu bolo reflektovať krízové obdobie v súvislosti s pandemiou a to, akým spôsobom zasiahla do životov žien. Výskum bol realizovaný prostredníctvom online dotazníka, ktorý zahŕňal 40 otázok pokrývajúcich viaceré oblasti života (napr. príjem domácností, zadlženosť, zosúladovanie pracovného a rodinného života, celkový well-being). Výsledky prieskumu poukázali nielen na zhoršenie finančnej situácie domácností, ale tiež upriamili pozornosť na tému duševného zdravia. Približne každá piata respondentka a každá piata domácnosť mala v čase realizácie prieskumu k dispozícii nižší príjem ako pred vypuknutím pandémie, pričom finančné problémy niektorých rodín, vrátane rodín s deťmi, vyústili až do ohrozenia bývania. Polovica všetkých respondentiek uviedla, že je so svojím životom spokojná menej ako pred začiatkom pandémie, pričom najväčšiu mieru nespokojnosti respondentky vyjadrili v súvislosti s protiepidemickými opatreniami a rodinnými problémami. Absolútna väčšina respondentiek, viac ako 80 %, v uplynulých mesiacoch prežívala intenzívny stres, ktorý negatívne ovplyvňoval ich bežný život (spôsoboval im napríklad problémy so spánkom či úzkosť). Odpovede na otázky zamerané na oblasť vykonávania neplatenj práce potvrdili pretrvávajúce dvojité zaťaženie žien platenou prácou a „neviditeľnou“ prácou v domácnosti.

Riešiteľka: Mgr. Zuzana Turkovič

Výskum rodovo podmieneného násillia 2021-2022

Výskum násillia páchaného na ženách je realizovaný v spolupráci s Eurostatom, ktorý vytvoril základné metodologické rámce a zdroje otázok. Realizácia výskumu je vzhľadom na dva roky. V roku 2021 začali prípravné práce, spočívajúce v preklade dotazníka, jeho overovaní a testovaní. Aktivity v roku 2021 zahŕňali aj prípravu metodológie zberu dát a komunikáciu so sektorom výskumných agentúr, ktoré by mali zabezpečovať zber údajov v roku 2022.

Riešitelia: D. Gerbery, PhD., Mgr. Z. Turkovič

Dynamika príjmovej chudoby na Slovensku

Dynamika príjmovej chudoby bola analyzovaná s využitím longitudinálnych dát EU SILC 2016-2019. Analýza bola zameraná na tri aspekty. V centre pozornosti bola analýza pretrvávajúcej chudoby – v podobe, v akej je zadefinovaná Eurostatom. Cieľom bolo odhadnúť výskyt pretrvávajúcej chudoby a jej variabilitu v rôznych sociálno-ekonomických kategóriách. Druhým sledovaným aspektom boli prechody „z“ príjmovej chudoby a „do“ príjmovej chudoby. Pri týchto tranzíciách (sledované ako medziročné zmeny pozície vo vzťahu k hranici chudoby) bol sledovaný ich celkový „objem“ ako aj faktory, ktoré sú s nimi spojené. Analýza sa nakoniec zamerala aj na dynamiku materiálnej deprivácie, s cieľom zasadiť tranzície (a ich prípadnú absenciu) spojené s príjmovou chudobou do kontextu širšie koncipovanej životnej úrovne.

Riešiteľ: D. Gerbery, PhD

Dopady Priemyslu 4.0 a digitalizácie na pracovné podmienky a BOZP

Výskumný projekt sa zameriava najmä analýzu a spoznanie procesov a dopadov Priemyslu 4.0 a digitalizácie na pracovné podmienky, pracovné prostredie a bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Poskytuje informácie o trendoch v oblasti zavádzania konceptu Priemysel 4.0 a digitalizácie v SR do podnikov a organizácií. Poukazuje na ohrozenia a riziká, ktoré so sebou prináša umelá inteligencia, roboty a digitalizácia pre zamestnancov a zamestnávateľov pri práci s novými technológiami, novými zariadeniami. Zaoberá sa dopadmi na pracovné podmienky, pracovné prostredie a čiastočne aj trh práce. Výsledky sú využiteľné v podnikovej praxi i pre decíznu sféru. Ide o 2-ročný výskumný projekt na roky 2021 a 2022. Výskumný projekt je v súlade so Stratégiou politiky BOZP v SR na roky 2021 až 2027 a programom jej realizácie na roky 2021 – 2023 a pripravovanými Hlavnými prioritami výskumu BOZP v EÚ na roky 2021 až 2023.

Zodpovedná riešiteľka: RNDr. Miroslava Kordošová, PhD.

Vypracovanie programov a zavedenie mechanizmov použiteľné pre psychosociálne riziká

Výskumná úloha prináša ucelené informácie z oblasti psychosociálnej záťaže, psychosociálnych rizík a možností ich posudzovania a hodnotenia. Poskytuje prehľad a analýzu metód, postupov a programov na posudzovanie, hodnotenie a riadenie psychosociálnych rizík, psychickej pracovnej záťaže a stresu pri práci. Predstavuje I. etapu riešenia dvojročného výskumného projektu na roky 2021 a 2022. Obsahuje analýzu problematiky z pohľadu expertov na danú oblasť, prehľad aktivít kompetentných inštitúcií a prehľad literatúry, zdrojov a výskumov v oblasti psychosociálnych rizík na úrovni EÚ a SR. Výsledky sú využiteľné v podnikovej praxi i pre decíznu sféru. Výskumný projekt je v súlade so Stratégiou politiky BOZP v SR

na roky 2021 až 2027 a programom jej realizácie na roky 2021 – 2023 a pripravovanými Hlavnými prioritami výskumu BOZP v EÚ na roky 2021 až 2023.

Zodpovedná riešiteľka: RNDr. Miroslava Kordošová, PhD.

Vyhodnotenie záujmu a implementačnej praxe politík prestupného bývania v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Výskumná úloha mapovala skúsenosti s implementáciou projektov podpory bývania pre MRK a podpory výstavby inžinierskych sietí, ktoré boli a sú realizované pre obce s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít (MRK). Zámerom výziev na zlepšené formy bývania bolo podporiť projekty rekonštrukcie a výstavby bytových budov, ktoré mali byť zapojené do viacstupňovej sústavy sociálneho bývania formou nájomného bývania s prvkami prestupného bývania. Jednotlivé stupne tohto systému mali byť zároveň sprevádzané prácou asistentov bývania. Nenávratný príspevok pre obce zameraný na dobudovania inžinierskych sietí v prostredí marginalizovaných komunít bol zase určený na zlepšenie nevyhovujúcej situácie ohľadne základnej infraštruktúry a prístupu k pitnej vode v osadách.

Prvá výzva zameraná na zlepšené formy bývania bola vyhlásená dňa 19. novembra 2018 a do mája 2021 mala šesť hodnotiacich kôl. Súčasťou podmienok získania dotácie bolo dodržanie princípov de-segregácie, de-getoizácie a de-stigmatizácie, ktoré podmieňujú novú výstavbu splnením určitých podmienok, z ktorých najzávažnejšou bolo, že nové bytovky sa nemôžu stavať mimo obce na mieste rómskych osád. Výzva zameranú na podporu dobudovania inžinierskych sietí v prostredí marginalizovaných rómskych komunít bola vyhlásená 27. novembra 2020. Vzhľadom na nízke čerpanie, s cieľom zlepšiť dostupnosť výzvy pre väčší počet miest a obcí, pristúpili tvorcovia politík v novembri 2021 tak k rozšíreniu zoznamu oprávnených žiadateľov, ako aj k zjednodušeniu podmienok výzvy. Výraznou zmenou bolo to, že sa už ďalej nežiadalo spolufinancovanie zo strany obcí a miest. Ďalšou zmenou bolo modifikovanie pomeru oprávnenosti výdavkov do častí obce, ktoré sú položené mimo lokalít kde žije rómska populácia. Pokiaľ pôvodne mohli obce a mestá realizovať svoje projekty pri dodržaní podmienky, že 50% výšky výdavkov investovaných v osídleniach MRK mohla obec investovať aj do lokality mimo MRK, v rámci zmenených podmienok bol pomer stanovený symetricky. Zároveň sa zvýšil počet oprávnených obcí z cca 160 obcí (s najviac segregovanými a vylúčenými osadami) až na 750. Podľa nových podmienok prebehli tri hodnotiace kolá, z ktorých posledné bolo v marci 2022.

Typickým počas celého sledovaného obdobia, bol výrazne nedostatočný záujem obcí o tieto výzvy. Bolo to pravdepodobne kvôli tomu, že tieto výzvy sa explicitne týkali rómskeho obyvateľstva. Práve upravený pomer výdavkov v prípade výzvy zameranej na inžinierske siete mal z pohľadu tvorcov politík za cieľ stimulovať záujem obcí investovať do osád, pretože umožnil v rovnakej výške investovať aj do časti obce s majoritným obyvateľstvom. Spoločný menovateľ nedostatočného záujmu obcí o takto určené a ciele nenávratné príspevky treba však hľadať v celkovej

marginalizácii Rómov, tak v štrukturálnych a inštitucionálnych nerovnostiach ako aj v stereotypoch a v predsudkoch majoritného obyvateľstva. Dôležitým faktorom je aj neochota nerómskych zástupcov robiť investície pre miestnych Rómov, ktorí sú v obciach vnímaní ako tí, ktorí si to nezaslúžia. Ďalším faktorom je nízke zastúpenie Rómov medzi starostami obcí alebo medzi členmi miestnych zastupiteľstiev. Pre nerómskych predstaviteľov obcí, je realizácia takýchto investičných politík, ktoré sú voličmi vnímané ako pro- rómske, často neatraktívna.

Riešiteľ: Ing. Daniel Škobla, PhD.

Vyhodnotenie vybraných dát z výberového zisťovania štatistického úradu v prostredí domácnosťami MRK

Špeciálne zisťovanie životných podmienok rómskych domácností vychádzalo z pravidelného štatistického zisťovania EU SILC (The European Union Statistics on Income and Living Conditions), ktoré Štatistický úrad SR na Slovensku realizuje od roku 2005. Toto zisťovanie je harmonizovaným štatistickým zisťovaním o príjmoch a životných podmienkach domácností v EÚ. V roku 2019 ŠÚ SR v rámci spolupráce s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity v rámci národného projektu zameraného na monitorovanie verejných politík orientovaných na rómsku populáciu, na základe metodológie EU SILC, realizoval špecifické zisťovanie v podmienkach marginalizovaných rómskych komunít na Slovensku. Základnou jednotkou výskumu bola hospodáriaca domácnosť a jej členovia, veľkosť celej vzorky tvorilo 1 033 domácností čo zahrnulo približne 4 960 osôb, podľa typu otázky. Zisťovanie prebiehalo v 70 obciach s prítomnosťou rómskych komunít, identifikovaných podľa Atlasu rómskych komunít.

Vyhodnotenie sa zameralo na sekundárnu analýzu údajov z výberového zisťovania so zameraním sa na tri kľúčové oblasti: ekonomický status členov domácností (vo vzťahu k trhu práce a aktívnym opatreniam trhu práce), sociálno-ekonomické podmienky (úroveň a typy ekonomických zdrojov, vybavenie domácnosti) a podmienky bývania. Analytické zistenia boli kontextualizované vo vzťahu k zisteniam pochádzajúcim zo „všeobecného“ zisťovania EU-SILC, s cieľom demonštrovať existujúce asymetrie a nerovnosti.

Riešiteľ: Ing. Daniel Škobla, PhD.

Vyhodnotenie prvých skúseností s transformáciou zariadení vykonávajúcich opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Termín spracovania predmetnej úlohy bol po dohode s príslušným odborom PSVR SR predĺžený do konca júna 2022.

Riešiteľka: Mgr. Darina Ondrušová, PhD.

Strategické priority rozvoja zamestnanosti do roku 2030 – 2. časť

Výskumná úloha sa nerealizovala s odôvodnením: MPSVR SR spracovalo strategický dokument Strategické priority rozvoja zamestnanosti v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030 a prerokovalo a schválilo tento dokument v Pracovnej skupine pre oblasť zamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce, Záruky pre mladých a sociálnej ekonomiky. V súčasnosti je zámerom pokračovať s materiálom v legislatívnom procese. Z uvedeného dôvodu nie je potrebné zrealizovať výskumnú úlohu „Strategické priority rozvoja zamestnanosti - 2. časť“ (z vyjadrenia MPSVR SR)

Riešiteľka: PhDr. Daniela Kešelová, PhD.

Podpora inklúzie starších pracovníkov v podnikoch

Vzhľadom na výraznú zmenu podmienok pre zber údajov (v dôsledku pandémie Covid-19 a následných celoštátnych opatrení) bolo riešenie úlohy zastavené.

Riešiteľ: doc. PhDr. Rastislav Bednárík, CSc.

Ostatné projekty v roku 2021 mimo hlavnej činnosti

Projekt EDE – European Disability Expertise

Od septembra 2020 je Inštitút pre výskum práce a rodiny na základe Zmluvy č. 17/2020 národným zástupcom v projekte EDE – European Disability Expertise. Tento projekt nadväzuje na činnosť siete ANED (The Academic Network of European Disability experts).

Akademická sieť európskych expertov/tiek v oblasti zdravotného postihnutia, ktorá vznikla v decembri 2007 a napĺňala svoje poslanie do roku 2019.

Rovnako ako v sieti ANED, aj v projekte EDE je hlavným cieľom poskytovať expertízu pre Európsku komisiu v oblasti zdravotného postihnutia, prostredníctvom tematicky zameraných správ, mapujúcich legislatívne zmeny, vývoj štatistických ukazovateľov a dopady rôznych mainstreamových politík a opatrení na osoby so zdravotným postihnutím v jednotlivých členských štátoch Európskej únie a ďalších európskych krajinách. Aktivity projektu budú prebiehať do júla 2023 a sú koordinované holandskou spoločnosťou Human European Consultancy.

Inštitút pre výskum práce a rodiny je v projekte EDE zastúpený riešiteľským tímom v zložení:

Mgr. Darina Ondrušová, PhD. (gestorka)

PhDr. Daniela Kešelová, PhD.

Mgr. Mária Machajdíková

V rámci EDE boli doposiaľ vypracované správy k Európskemu semestru – European Semester report on disability equality, ktoré sú dostupné na novej dočasnej web-stránke projektu:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1532&langId=en>

Zároveň sme spracovali tematickú správu o dopadoch pandémie COVID-19 na ľudí so zdravotným postihnutím. Ďalšia tematická správa bola zameraná na digitálnu inklúziu – potenciál digitálnych technológií a výzvy spojené s ich využívaním pre osoby so zdravotným postihnutím.

V rámci projektu bola takisto uskutočnená aktualizácia databázy DOTCOM, ktorej cieľom je ponúknuť stručný prehľad aktuálnej legislatívy v oblastiach, akými sú prístupnosť fyzického prostredia a informácií, vzdelávanie, prístup k zdravotnej starostlivosti, či podpora zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím v jednotlivých krajinách.

Projekt Eurostat – Rodovo podmienené násilie na Slovensku – zber dát

Aktivita 1.1 Začiatkové stretnutie projektového tímu a expertov – jún 2021

Aktivita 1.2 Preklad a testovanie dotazníka – september-december 2021

Aktivita 1.3 Príprava metodológie zberu dát – november-december 2021

Aktivita 1.5 príprava verejného obstarávania, zistenie predpokladanej hodnoty zákazky – december 2021

Projekt Network

Network of European Correspondents je projekt Európskej nadácie pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions – Eurofound) so sídlom v Dubline (Projekt Network).

Eurofound je špecializovanou, tripartitne riadenou inštitúciou EÚ, založenou v roku 1975 na podporu zlepšovania životných a pracovných podmienok obyvateľov. V jej správnej rade pôsobia zástupcovia vlád a sociálnych partnerov z jednotlivých členských štátov EÚ a predstavitelia Európskej komisie. Za Slovenskú republiku sú do nej v súčasnosti nominovaní zástupcovia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, Republikovej únie zamestnávateľov a Konfederácie odborových zväzov.

Korešpondenti Eurofound pri IVPR úspešne splnili všetky zmluvne dohodnuté úlohy pre projekt Network of Eurofound Correspondents (Network) v r. 2021. Na základe národných príspevkov boli aktualizované databázy Eurofound a Eurofound spracoval súhrnné správy za jednotlivé tematické okruhy za členské štáty EÚ, z ktorých mnohé slúžili ako podklad pre činnosť Európskej komisie.

V roku 2021 úlohy IVPR zabezpečoval tím korešpondentov Eurofound v zložení Ing. Ľudovít Czírta, CSc. (vedúci projektu), doc. PhDr. Rastislav Bednárík, CSc., RNDr. Miroslava Kordošová PhD. a PhDr. Daniela Kešelová, PhD. Pre Eurofound spracoval tieto príspevky:

Národné príspevky do tematických komparatívnych štúdií EÚ (Comparative analytical reports)

Spôsob regulovania telepráce

Správa doplnila predchádzajúcu informáciu o konkrétne legislatívne zmeny v Zákonníku práce, účinné od 1. 3. 2021.

Fungovanie tripartitného sociálneho dialógu

Správa informovala o činnosti Hospodárskej a sociálnej rady v r. 2021. Osobitná pozornosť bola venovaná zapájaniu zástupcov zamestnávateľov a odborov do konzultácií s vládou pri formovaní príslušných politík.

Poskytovanie a využívanie verejných služieb

Štúdia bola zameraná na zabezpečenie poskytovania verejných služieb počas pandémie COVID-19. Osobitná pozornosť bola pritom venovaná vplyvu pandémie na životné podmienky starších ľudí a zabezpečeniu potrebnej starostlivosti o nich.

Kolektívne vyjednávanie v krízových situáciách

V štúdií boli mapované aktivity v kolektívnom vyjednávaní zamerané na riešenie aktuálnych krízových situácií a problémov spôsobených pandémiou, napr. v zdravotníctve a v sociálnej oblasti.

Presadzovanie minimálnej mzdy v praxi

Išlo o úvodnú štúdiu pilotného projektu zameraného na zmapovanie existujúcich nástrojov a inštitúcií využívaných na presadzovanie stanovenej minimálnej mzdy do praxe.

Príspevky do štúdií o organizáciách sociálnych partnerov vo vybraných odvetviach (Representativeness studies)

Na základe jednotného dotazníka Eurofound boli podľa špecifikácie NACE Rev.2 spracované štúdie za tieto odvetvia: Ťažobný priemysel, Chemická výroba, Spracovanie dreva, Výroba nábytku a Stavebníctvo.

Aktualizácia databáz Eurofound

Vypracovanie informatívnych záznamov o realizácii relevantných prípadov reštrukturalizácie podnikov (Factsheets). Bolo spracovaných 21 prípadov.

Aktualizácia databázy EÚ o zamestnaneckých vzťahoch (EurWORK). Aktualizovalo sa približne 350 údajov za Slovensko v komplexnej databáze Eurofound za r. 2020 a 2021.

Legislatíva využívaná pri reštrukturalizácii podnikov (European restructuring monitor)

Na základe konzultácií s Eurofound bolo vybraných a aktualizovaných 5 legislatívnych nástrojov.

Doplnenie databázy Eurofound o aktuálnych aktivitách týkajúcich sa minimálnej mzdy a pracovného času na Slovensku

Spracovanie štvrtročných správ za Slovensko

Štvrtročné správy v r. 2021 boli tak ako v r. 2020 zamerané na opatrenia, ktoré boli prijaté v súvislosti s bojom proti pandémii COVID-19. V databáze Eurofound o opatreniach prijatých v jednotlivých členských štátoch EÚ boli za Slovensko aktualizované existujúce opatrenia a boli tiež doplnené nové aktuálne opatrenia. Išlo najmä o opatrenia z balíka Prvá pomoc plus a Prvá pomoc plus plus. V databáze bolo doteraz prezentovaných celkom 39 opatrení.

Informácie k aktuálnym témam (Topical update)

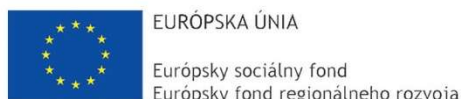
Príspevky boli spracované na základe zadaní Eurofound na témy: Minimálna mzda pre samostatne zárobkovo činné osoby, Humánne a etické aspekty digitalizácie, Sociálny dialóg a kolektívne vyjednávanie v kontexte koronakrízy v odvetví Zdravotníctvo a Osobná letecká doprava, Pracovné podmienky pri telepráci počas pandémie a Esenciálne povolania.

Iné výstupy

Správa o Slovensku za r. 2021 bola prioritne zameraná na sociálny dialóg, zamestnanecké vzťahy a zmeny v pracovnom živote (EurWORK annual review). Spracovanie spätnej väzby pre Eurofound o práci korešpondentov v r. 2021 (Progress report).

Okrem týchto výstupov korešpondenti Eurofound pri IVPR pravidelne diseminovali vybrané publikácie Eurofound viac než 30 organizáciám na Slovensku. Pre Eurofound boli tiež aktualizované kontakty na dôležité inštitúcie na Slovensku.

Podrobnejšie informácie o organizácii Eurofound a projekte Network, vrátane príspevkov realizovaných korešpondentmi pri IVPR, sú k dispozícii na webstránke Eurofound www.eurofound.europa.eu.

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje, www.esf.gov.sk.

Činnosť národného projektu Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie bola aj v roku 2021 ovplyvnená pokračujúcim pandemickým ochorením na Covid-19. Následok uvedenej situácie sa výrazne premietol do plnenia výskumných úloh projektu, čo bolo jedným z dôvodov posunutia termínu ukončenia projektu na jún 2023.

Aktivita 1: Podpora účinných mechanizmov na odstraňovanie rodovej diskriminácie

1.1 Vzdelávacia činnosť

V roku 2021 sa vzdelávanie v rámci hlavnej aktivity 1 realizovalo formou online, čo vyplývalo z vtedajších platných protipandemických opatrení. V rámci neho sa uskutočnili 4 vzdelávacie aktivity pre zamestnancov a zamestnankyne Filozofickej fakulty UK Bratislava, Žilinskej univerzity, Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, pracovníkov a pracovníčky z viacerých ústavov a odborných pracovísk Slovenskej akadémie vied. Ku koncu roka prebehla komunikácia s veľkými zamestnávateľmi ako Orange Slovensko, Tesco, Jaguar Land Rover, Slovenská národná galéria a ďalšími vysokými školami, s ktorými projekt plánuje pokračovať vo vzdelávaní aj v ďalšom roku.

V priebehu roka prebiehala intenzívna príprava e-learningového kurzu, zameraného na vzdelávanie o rodovej rovnosti v rôznych oblastiach osobného a pracovného života a na uplatňovanie rodového hľadiska v praxi. Kurz je zameraný na všetky životné fázy a interaktívnou formou vysvetľuje dopady rodových predsudkov na životy žien a mužov v rôznych životných oblastiach. Príprava kurzu sa z časového hľadiska predĺžila a to z dôvodu tvorby časovo náročnejšieho a vylepšeného produktu, než bolo pôvodne plánované, keďže online kurz mal byť pôvodne len doplnením prezenčných vzdelávacích aktivít. V čase, kedy sa mnohé subjekty preorientovali na ponuku online vzdelávania, bol vypracovaný kurz, ktorý bude v slovenskom prostredí jedinečný a prvý svojho druhu. Kurz by mal byť spustený ho v druhej polovici roka 2022.

1.2 Osvetová činnosť

V oblasti osvetovej činnosti sa v hodnotenom období uskutočnila kampaň na sociálnych sieťach v súvislosti so zverejnením výsledkov prieskumu zameraného na výskyt sexuálneho obťažovania na vysokých školách, ktorá predstavila najdôležitejšie zistenia z výskumu formou infografík a mediálnych

výstupov: <https://www.webnoviny.sk/vskolstve/komentare-so-sexualnym-podtonom-ci-znevazujuce-poznamky-obtazovanie-zazilo-takmer-80-percent-vysokoskolakov/>

Na všetky vysoké školy bola zaslaná správa o zisteniach z prieskumu na vysokých školách a predstavená príručka, ktorá slúži tak študentom pri riešení sexuálneho obťažovania vo vysokoškolskom prostredí, ako aj samotným zamestnancom a vedeniu pri vytváraní bezpečného prostredia: <https://ivpr.gov.sk/co-so-sexualnym-obtazovanim-prirucka-pre-vysoke-skoly-andrej-kuruc-veronika-valkovicova-2020/>

Pri príležitosti Dňa rovnosti v odmeňovaní sa zrealizovala kampaň na sociálnych sieťach s názvom *Sme za férové odmeňovanie*, ktorá prebehla v dňoch 25. - 31.10.2021: <https://ivpr.gov.sk/poznate-hodnotu-zenskeho-eura-v-roku-2021-je-to-816-centa-neplatenapraca-zien-v-domacnosti-situaciu-v-sr-este-viac-zhorsuje-tlacova-sprava/>

V súvislosti s ňou vystúpili experti projektu vo viacerých médiách a poskytli rozhovory na tému nerovného odmeňovania, rodovej delby práce či fenoménu neplatenej práce žien:

<https://e.dennikn.sk/minuta/2586215>, <https://ekonomika.sme.sk/c/22770187/rozdiel-medzi-mzdami-muzov-a-zien-patri-na-slovensku-k-najvyssim-v-europskej-unii.html>, <https://index.sme.sk/c/22773616/stat-zeny-sankcionuje-za-materstvo-rozhovor.html>

Ku Dňu rovnosti v odmeňovaní sa uskutočnilo 32 mediálnych výstupov.

V rámci uvedenej kampane prebehla odborná diskusia s expertmi na rodovú rovnosť na tému rodového mzdového rozdielu, neplatenej práce žien a diskriminácie na pracovisku: <https://ivpr.gov.sk/cesty-k-rovnosti-v-odmenovani-zien-a-muzov-online-diskusia-ku-dnu-rovnosti-v-odmenovani/>, ktorú projekt realizoval v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva.

Počas celého roka naďalej prebiehala kampaň na sociálnych sieťach o histórii volebného práva žien v Československu, Európe a USA: <https://www.instagram.com/storocie.volby>

Pravidelne boli zverejňované informácie o témach rodovej rovnosti, rodovej diskriminácie a sexuálneho obťažovania na našich sociálnych sieťach a blogu: www.facebook.com/TotoJeRovnost,

https://www.instagram.com/toto_je_rovnost/ a na <https://totojerovnost.blog.sme.sk/>, ako aj pravidelné konzultácie, rozhovory a vyjadrenia pre médiá ako *Sme*, *Denník N*, *Webnoviny*, *Aktuality*, *RTVS* a *Markíza*, hlavne na témy sexuálneho obťažovania: <https://zena.sme.sk/c/22691543/policiu-neriesia-mlade-zeny-sa-s-obtazovanim-zdoveruju-instagramovym-uctom.html>, dopad pandémie na životy žien a mužov z hľadiska rodovej delby práce v domácnosti, nerovného odmeňovania: <https://www.zenyvmeste.sk/den-rovnosti-2021-platy-zeny-muzi-rozdiely-vek-zdravotnictvo-pandemia-praca-domacnost>, ale aj pripomínania si MDŽ či výročia volebného práva žien v Československu, v relácii *RTVS Dejiny*: <https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14144/260713>

Celkový počet mediálnych výstupov za všetky oblasti bol 58.

Deň rovnosti odmeňovania, Austria Trend hotel , Bratislava, október 2021

1.3 Poradenská činnosť

Poradenská činnosť v roku 2021 pokračovala poskytovaním informačného a právneho poradenstva prostredníctvom portálu

<https://www.totojerovnost.eu/index.php/pomoc-a-poradenstvo/>, zameraného na pomoc a podporu pri zažívaní rodovej diskriminácie a sexuálneho obťažovania na pracovisku pod vedením skúsenej právničky, ktorá sa špecializuje na prípady diskriminácie na základe pohlavia. V roku 2021 zaznamenal poradenský portál zvýšený záujem klientok a klientov o poradenstvo v súvislosti s obťažovaním a sexuálnym obťažovaním na pracovisku a v škole, so šikanou a inými formami diskriminácie.

V rámci poradenstva boli vypracované a zverejnené na poradenskom portáli aj informačné poradenské materiály, zamerané na základné informácie o rodovej diskriminácii, možnosti ochrany pri diskriminácii, či ako riešiť sexuálne obťažovanie.

Boli poskytnuté rady a konzultácie pri nastavovaní personálnych politík pri prevencii obťažovania a sexuálneho obťažovania alebo pri vytváraní etických kódexov viacerým verejným inštitúciám ako je SAV, FFUK, VŠMU, ako aj firmám - Orange Slovensko, Tesco, Jaguar Land Rover.

1.4 Výskumná činnosť

V priebehu roka 2021 prebiehali práce na troch výskumných aktivitách. V rámci výskumnej úlohy *Analýza ekonomickej hodnoty neplatenej práce* v spolupráci s expertkami z Univerzity Matej Bela v Banskej Bystrici, bol realizovaný prieskum neplatenej práce v slovenských domácnostiach, ktorého údaje sú v súčasnosti v štádiu spracovávania. Zároveň bol pripravený draft analytickej štúdie zameranej na neplatenú prácu žien vo svete a na Slovensku a metodika výpočtu príspevku neplatenej práce k HDP. Výsledný dokument bude zverejnený v roku 2022.

Pre výskumnú úlohu *Výskum starostlivosti o deti z hľadiska dopadov na rodovú rovnosť* bol v spolupráci s expertkami zo Slovenskej akadémie vied a IVPR pripravený manuál pološtruktúrovaného interview, ktorý sa používa v rámci rozhovorov s respondentmi a respondentkami. Tiež bol vypracovaný dotazník a realizovaný online prieskum zameraný na predmetnú problematiku. Vypracoval sa aj draft analytickej časti výskumu a začali prebiehať rozhovory s respondentmi a respondentkami výskumu. Výsledná správa bude k dispozícii v 2022.

V rámci úlohy *Výskum uplatňovania Antidiskriminačného zákona z hľadiska postihovania a prevencie sexuálneho obťažovania a jeho výskytu na pracovisku a vo verejnom priestore* sa ukončil kvantitatívny výskum prevalencie sexuálneho obťažovania na slovenských vysokých školách. Pripravila sa záverečná správa z výskumu, ktorá je dostupná online: <https://www.totojrovnost.eu/downloads/SexualneObtazovanieNaVysokychSkolach/index.html>

V rámci kvalitatívneho výskumu skúsenosti osôb, ktoré zažili sexuálne obťažovanie v akademickom prostredí, bol vytvorený teoretický rámec pre túto štúdiu a kódovacia štruktúra (kódovacie rodiny s ohľadom na zvolenú tematickú analýzu). Začalo sa kódovanie dáť v programe MaxQDA. V hodnotenom období sa realizovali fokusové skupiny s personalistami vybraných firiem združených v Charte Diverzity. Na základe rozhovorov bol vypracovaný vzdelávací materiál *Ako pristupovať k sexuálnemu obťažovaniu na pracovisku*, ktorý predstavuje súbor odporúčaní a dobrých praxí pre zamestnávateľov: https://www.totojrovnost.eu/downloads/Ako%20pristupova%C5%A5%20k%20sexu%C3%A1lnemu%20ob%C5%A5a%C5%BEovaniu%20na%20pracovisku%20_01.pdf

V poslednej fáze prieskumu sexuálneho obťažovania na pracovisku sa v spolupráci s expertkou z Ekonomickej univerzity UMB v Banskej Bystrici začal vyvíjať nástroj auditovania sexuálneho obťažovania v zamestnaní. Vytvorili sa základy nástroja, ktorý je založený na troch pilieroch: „climate survey“ pre radových zamestnancov/kyne, rámec fokusových skupín pre manažment a analýza interných dokumentov. Začala sa práca na metodike, ktorá tento nástroj a jeho tri piliere objasňuje pre záujemcov zo súkromného aj verejného sektora.

Nadviazala sa spolupráca s firmou IKEA, ktorá bude pilotnou organizáciou pre testovanie nástroja auditovania. Metodika bude dostupná v roku 2022.

Aktivita 2 Podpora rozvoja služieb a opatrení pre obeť násillia, najmä pre ženy

Podaktivita 2.1

Podpora činnosti Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násillia na ženách (ďalej len „KMC“)

Druhá vlna pandémie ochorenia COVID19 ovplyvnila činnosť Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násillia na ženách aj v 2021. Protiepidemické opatrenia prerušili organizovanie prezenčného ďalšieho vzdelávania, organizáciu aktivít primárnej prevencie, workshopov, seminárov a ovplyvnili aj možnosti realizácie výskumu. Súčasne KMC reagovalo na výzvy, ktoré situácia na Slovensku priniesla. Epidemiologické opatrenia preukázateľne negatívne ovplyvnili dostupnosť a prístupnosť podporných služieb pre ženy zažívajúce násillie a ich deti. Niektoré zistenia prieskumov a monitoringov naznačujú zhoršenie násillia medzi blízkymi osobami.

Aj v roku 2021 pokračoval monitoring dostupnosti a prístupnosti podporných služieb. Boli diseminované informácie o pravidlách pre fungovanie služieb a o dostupných kapacitách krízového ubytovania pre ženy zažívajúce násillie a ich deti a o dostupnosti bezpečného ubytovania pre ženy zažívajúce násillie a ich deti. V nadväznosti na minuloročný výstup *Dopad karanténnych opatrení na dospelé osoby zažívajúce domáce násillie a ich realizácia sa zrealizovala štúdia COVID-19 ako dokonalá búrka pre partnerské násillie na ženách.*

V roku 2021 KMC spolupracovalo na aktuálnych systémových a legislatívnych zmenách. Podieľalo sa na príprave novelizácie Z. č. 274/2017 Z. z. o obetiach a súvisiacich zmenách, najmä Z. č. 171/1993 Z. z. o policajnom zbore, ktoré súviseli s vytvorením Intervenčných centier pre obeť domáceho násillia. V závere roka sa zavŕšila spolupráca na príprave Národného akčného plánu pre prevenciu a elimináciu násillia na ženách a plnili sa viaceré konzultačné úlohy pre Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. V záujme systémového zabezpečenia dostupnosti služieb pre ženy zažívajúce násillie sa KMC podieľalo na hodnotení žiadostí o podporu z rezervy predsedu vlády SR.

1/Oblasť koordinácie celoštátneho systému prevencie a eliminácie rodovo podmieneného násillia

Multiinštitucionálna spolupráca

V roku 2021 bola činnosť partnerstiev multiinštitucionálnej spolupráce (ďalej ako PMIS) doplnená aj v Košickom kraji. Regionálny koordinátor tu nadviazal spoluprácu s VÚC a odovzdal zámer Regionálneho akčného plánu (ďalej ako „RAP“) pracovnej skupine, ktorú na úrovni kraja zorganizoval úrad VÚC. 7 ďalších návrhov RAP pre ostatné kraje, ktoré boli vypracované v roku 2020, boli priebežne diskutované na online stretnutiach so zástupcami a zástupkyňami samospráv. V Žilinskom a Nitrianskom kraji prišlo k prijatiu RAP ako dokumentu samosprávneho kraja.

Koordinátori a koordinátorky PMIS organizovali v priebehu roka sieťovacie stretnutia s kľúčovými subjektmi v oblasti ochrany a pomoci ženám zažívajúcim, alebo ohrozeným

násilím za účelom zefektívnenia spolupráce a boli organizované vzdelávacie podujatia.

V Bratislavskom samosprávnom kraji (ďalej len BSK) bolo koordinátorkou zabezpečené sieťovacie stretnutie s kľúčovými subjektmi v oblasti ochrany a pomoci ženám zažívajúcim násilie na úrovni samosprávneho kraja a vzdelávanie na témy *Situácia detí, svedkov domáceho násillia* (pre pracovnú skupinu RAP BSK) a *Právne minimum v oblasti trestného a civilného práva* pre pomáhajúce profesie.

V Nitrianskom samosprávnom kraji koordinátorka zabezpečila realizáciu vzdelávania *Právne minimum v oblasti trestného a civilného práva* pre pomáhajúce profesie, *Situácia detí, svedkov domáceho násillia* a *vzdelávanie k problematike a Vybrané aspekty objasňovania sexuálnych deliktov páchaných na ženách a deťoch* pre príslušníkov policajného zboru.

V Žilinskom samosprávnom kraji zorganizovala koordinátorka vzdelávanie *Zmysluplný vzťah bez násillia* a *Ako vyučovať o domácom násillí* pre pedagogických zamestnancov a zamestnankyne, *Obzvlášť zraniteľné obeť trestných činov a prevencia sekundárnej viktimizácie* pre pomáhajúce profesie, *Právne minimum v oblasti trestného a civilného práva* a *Situácia detí, svedkov domáceho násillia* pre pedagogických zamestnancov a zamestnankyne.

V Trenčianskom samosprávnom kraji koordinátorka realizovala vzdelávanie *Právne minimum v oblasti trestného a civilného práva*, *Ako vyučovať o domácom násillí* a *Odhad rizika nebezpečenstva násillia páchaného na ženách*.

Koordinátorka Prešovského samosprávneho kraja uskutočnila vzdelávanie *Právne minimum v oblasti trestného a civilného práva* a *Ako vyučovať o domácom násillí* a zorganizovala sieťovacie stretnutia pre kľúčové subjekty v okrese Poprad, Humenné, Vranov nad Topľou, Levoča, Snina a medzi-sektorové stretnutie pracovnej skupiny RAP v Prešovskom regióne.

V Košickom samosprávnom kraji koordinátor zabezpečil vzdelávanie *Právne minimum v oblasti trestného a civilného práva* a pracovné stretnutia s VÚC za účelom prijatia RAP.

V Trnavskom samosprávnom kraji zrealizoval koordinátor vzdelávanie *Právne minimum v oblasti trestného a civilného práva*.

Právny a odborný rámec zriaďovania a fungovania siete intervenčných tímov

Spracovaná východisková analýza pre právny a odborný rámec zriaďovania a fungovania siete intervenčných tímov bola základom odbornej diskusie zainteresovaných inštitúcií, ktorá bola podkladom v roku 2021 pre prijatie novelizácie Z. č. 274/2017 Z. z. o obetiach a Z. č. 171/1993 Z. z. o policajnom zbore. Dokument bude spracovaný v nasledujúcom roku.

Zabezpečenie ďalšieho vzdelávania zamestnancov verejnej správy a vzájomného učenia sa na základe výmeny skúseností a dobrej praxe

Cieľom organizácie ďalšieho vzdelávania zamestnancov verejnej správy a výmeny skúseností a dobrej praxe bola podpora poskytovania kvalifikovanej pomoci

a posilnenie neviktimizujúceho prístupu, ktoré sú predpokladom účinnej ochrany pred rodovo podmieneným násilím.

V roku 2021 sa uskutočnilo celkovo 26 vzdelávacích podujatí, z toho 2 prezenčnou formou a 24 online formou. Vzdelávanie sa realizovalo na základe požiadaviek inštitúcie verejného a neverejného sektora a v jeho realizácii sa plánuje pokračovať aj v roku 2022.

Na základe zisteného dopytu pracovníkov a pracovníčok v oblasti poskytovania špecifických služieb pre ženy zažívajúce násilie sa v roku 2021 zrealizovala aktivita *Obzvlášť zraniteľné obeť trestných činov*, zameraná špecificky na novelu zákona o obetiach trestných činov pre potreby výkonu práce pracovníčok národnej linky pre ženy zažívajúce násilie.

V rámci workshopov pre ostatné pomáhajúce profesie v oblasti ochrany a podpory žien zažívajúcich násilie bolo v roku 2021 pre pracovníčky a pracovníkov ostatných pomáhajúcich profesií v oblasti ochrany a podpory žien zažívajúcich násilie realizované modulové vzdelávanie *Právne minimum v oblasti trestného a civilného práva*, zamerané na zvýšenie kvality poskytovania právnej pomoci a poradenstva ženám zažívajúcim násilie a ich deťom. Online formou boli pre pomáhajúce profesie v oblasti ochrany a podpory žien zažívajúcich násilie usporiadané ďalšie podujatia v celkovom rozsahu 25 hodín.

Pre pedagogický a odborný personál škôl a ostatné pomáhajúce profesie bola uskutočnená aktivita *Situácia detí, svedkov domáceho násillia* a pre pracovníkov a pracovníčky ÚPSVaR Čadca, príslušníkov a príslušníčky PZ SR, mestskej polície a pre pomáhajúce profesie sa prezenčnou formou zorganizovalo vzdelávanie *Obzvlášť zraniteľné obeť trestných činov a prevencia sekundárnej viktimizácie*.

Vzdelávanie *Vybrané aspekty objasňovania sexuálnych deliktov páchaných na ženách a deťoch* bolo určené príslušníkom Policajného zboru SR.

V spolupráci s Implementačnou agentúrou MPSVR SR sa zrealizovali 2 - dňové online vzdelávacie aktivity pre terénnych a terénnych sociálnych pracovníkov a pracovníčky s názvom *Prevencia násillia na ženách*, ktoré boli zamerané na základné východiska problematiky násillia na ženách, domáceho a partnerského násillia, základné pojmy, formy, dôsledky, vplyv a cyklus násillia na ženách, domáceho a partnerského násillia v kontexte terénnej sociálnej práce a terénnej práce. Celkovo sa takto zrealizovalo 8 vzdelávacích aktivít.

V oblasti online vzdelávania - polícia, sociálni pracovníci a pracovníčky, zdravotnícky zamestnanci a zamestnankyne, prokuratúra a sudy boli v roku 2021 ďalej priebežne pripravované návrhy online kurzov o problematike násillia na ženách.

Špecializované tréningové programy na regionálnej úrovni prebiehali online formou na tému *Ako vyučovať o domácom násillí* podľa metodického materiálu pre učiteľov a učiteľky *Ako vyučovať o domácom násillí* (IVPR, 2017). Dve jednodňové podujatia boli určené pedagogickému a odbornému personálu škôl.

Pre multiištitucionálnu skupinu trenčianskeho kraja, v ktorej boli zastúpení/é sociálni pracovníci ÚPSVaR, psychologičky a sociálne pracovníčky CDR, poradkyne zariadení núdzového bývania a ostatných organizácií, príslušníci PZ, sudcovia a sudkyne a iné profesie sa zrealizovala aktivita *Odhad rizika nebezpečenstva násillia páchaného na ženách*.

V spolupráci s Implementačnou agentúrou MPSVR SR sa aj na regionálnej úrovni uskutočnilo 8 tréningových programov na tému *Prevenca násilia na ženách* pre terénnych a terénnych sociálnych pracovníkov a pracovníčky.

Na základe záujmu regionálnych zástupkýň a zástupcov pomáhajúcich organizácií a ostatných pomáhajúcich profesie v oblasti ochrany a podpory žien zažívajúcich násilie z Bratislavského samosprávneho kraja sa realizovala aktivita *Situácia detí, svedkov domáceho násilia*.

2/ Hodnotenie postupov a opatrení

Online metodiky postupov práce so ženami a ich deťmi zažívajúcimi násilie, vrátane postupov pre prácu s obeťmi znásilnenia, pre všetky zainteresované pomáhajúce profesie

V roku 2021 boli spracované ďalšie návrhy online metodík o problematike násilia na ženách. V rámci obdobia realizácie projektu sa budú metodiky ďalej upravovať a spracovávať návrhy ďalších metodík. Po ich vytvorení v online prostredí sa predpokladá fáza ich overovania a dopĺňania na základe skúseností a spätnej väzby. Odovzdanie výstupu predpokladáme v poslednom roku realizácie projektu.

Metodika monitoringu dostupnosti a kvality podporných služieb pre ženy zažívajúce násilie a ich deti

V roku 2020 bola vytvorená a pilotne overená metodika monitoringu dostupnosti a kvality podporných služieb pre ženy zažívajúce násilie. Na základe výsledkov pilotného overovania bola metodika v roku 2021 dopracovaná najmä s ohľadom na indikátory hodnotenia a boli upravené materiály pre opytovateľky. Výstup bude odovzdaný v roku 2022.

Vytvorenie odporúčaní pre zavedenie tzv. špecializovaných policajných tímov zasahujúcich v prípadoch násilia na ženách vrátane znásilnenia

V roku 2019 bol spracovaný východiskový dokument, zameraný na analýzu a zhodnotenie možností vytvorenia tzv. špecializovaných policajných tímov s ohľadom na organizáciu Policajného zboru SR. Plánované konzultácie s dotknutými rezortami nebolo možné ani v roku 2021 pre epidemickú situáciu organizovať. Odporúčania pre zavedenie tzv. špecializovaných policajných tímov sa budú môcť finalizovať až na základe spolupráce a konzultačného procesu s PZ SR po ukončení epidemiologickej situácie.

Analýza súčasného štatistického spracovania identifikovaných prípadov rodovo podmieneného násilia najmä v rámci sociálneho poradenstva a sociálnych služieb

V rámci monitoringu dostupnosti a kvality služieb pre ženy zažívajúce násilie a ich deti boli počas roka 2021 získavané aj informácie o súčasnom štatistickom spracovaní identifikovaných prípadov rodovo podmieneného násilia. Výsledky budú analyzované a spracované po ukončení monitoringu v roku 2022. Zároveň v roku 2021 zasadala pracovná skupina zložená z 5 zástupkýň poskytovateľov sociálnych služieb,

s cieľom vypracovať zoznam štatistických indikátorov sledovaných v rámci sociálneho poradenstva a služieb ako aj metodiku ich zaznamenávania. Vytvorená metodika pre zaznamenávanie štatistických dát o identifikovaných prípadoch rodovo podmieneného násillia bude sfinalizovaná a publikovaná v roku 2022 spolu s analýzou súčasného štatistického spracovania.

3/ Monitorovacia funkcia KMC a realizovanie výskumov

Monitoring dostupnosti a kvality podporných služieb pre ženy zažívajúce násillie a ich deti

V roku 2021 prebehol tréning 4 externých opytovateľiek, ktoré v danom roku monitorovali zariadenia podporných služieb pre ženy zažívajúce násillie a ich deti. V roku 2021 bolo zmonitorovaných 24 poskytovateľov služieb v rámci osobných návštev v zariadeniach. V roku 2022 bude monitoring pokračovať vo zvyšných 3 zariadeniach, v ktorých ho v roku 2021 nebolo možné zrealizovať z dôvodu pandémie. Výsledky monitoringu budú publikované v roku 2022.

V rámci vnútorných kapacít zamestnankýň KMC na trvalý pracovný pomer sa aj v roku 2021 realizoval monitoring dostupnosti a podmienok prístupu k špecializovaným službám pre ženy zažívajúce násillie v aktuálnej situácii vyvolanej epidémiou ochorenia COVID19. Údaje o obsadenosti a voľných kapacitách v ubytovacích zariadeniach získavané v dvojtýždňových intervaloch sa poskytovali všetkým poskytovateľom služieb pre ženy zažívajúce násillie a ich deti, aby vedeli operatívne smerovať klientky s potrebou bezpečného ubytovania.

Návrh na vytvorenie systému súhrnného spracovania štatistických údajov a zabezpečenie ich pravidelného publikovania v činnosti PZ SR, MS SR a zdravotníctva

Analýza súčasného štatistického spracovania identifikovaných prípadov rodovo podmieneného násillia a návrh na komplexný zber a spracovanie štatistických údajov v činnosti PZ SR, MS SR a zdravotníctva bola v roku 2019 zrealizovaná spolu s odporúčaním metodiky na systematizáciu zberu a spracovania údajov spoločne so zberom administratívnych dát o partnerskom násillí za rok 2018. Metodika vytvorila predpoklad na realizáciu zberu administratívnych dát na základe ukazovateľov podľa odporúčaní Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť, podmienok právneho poriadku a možností štatistických systémov dotknutých rezortov. Od roku 2019 sa každoročne spracovávajú dostupné administratívne dáta o partnerskom a domácom násillí zo štatistik PZ SR a MS SR. Doteraz boli vydané 3 analýzy týchto administratívnych dát (za roky 2018, 2019, 2020) podľa uvedenej metodiky (všetky publikácie sú dostupné na <https://www.zastavmenasilie.gov.sk/>).

Zároveň bola na základe dostupných administratívnych dát od rôznych inštitúcií v roku 2021 vypracovaná analýza *Vplyv protipandemických opatrení COVID-19 na násillie páchané na ženách*, ktorá bola v tom istom roku doplnená kvalitatívnym výskumom založeným na rozhovoroch s poskytovateľmi sociálnych služieb COVID-19 ako dokonalá búrka pre partnerské násillie na ženách

(https://www.zastavmenasilie.gov.sk/resources/data/COVID19_AkoDokonalBurkaPrePartnerskeNasilieNaZenach_ZuzanaOcenasoca_2021.pdf).

Násilie páchané na ženách v intímnych vzťahoch tínedžerov

Vzhľadom k pandemickej situácii a dlhého obdobia zatvorených stredných škôl nebolo ani v roku 2021 možné zrealizovať zber dát k výskumu o násilí páchanom na ženách v intímnych vzťahoch tínedžerov. Výskumný dotazník, ako aj metodika výskumu je pripravená na realizáciu, ktorá prebehne v roku 2022. Výstup bude odovzdaný v roku 2023.

Analýza súdnych rozhodnutí v prípadoch násilia páchaného na ženách

Dokument bol vytvorený v roku 2020 a je zverejnený na

<https://www.zastavmenasilie.gov.sk/vystupy-kmc-z-np-perd#entry:2879> a na www.ivpr.gov.sk.

4/ Oblasť informačných a osvetových aktivít

Informačná kampaň o povinných programoch pre páchatel'ov

Na informačnú kampaň z roku 2019 nadväzovalo vytvorenie príručky špecializovaného tréningového programu *Práca s páchatelmi domáceho násilia* a realizácia prvých 4 tréningov pre probačných úradníkov súdov SR. Príručka je zverejnená na

<https://www.zastavmenasilie.gov.sk/vystupy-kmc-z-np-perd#entry:2879>

Informačno-osvetové aktivity o problematike rodovo podmieneného násilia

V roku 2021 bola organizácia informačno-osvetových podujatí naďalej ovplyvnená opatreniami na zníženie šírenia ochorenia COVID-19. Epidemiologické opatrenia v školstve vylúčili možnosť realizovať osvetové aktivity pre žiakov a študentov stredných a vysokých škôl, preto sa v roku 2021 nezrealizovalo žiadne takéto podujatie.

V rámci osvetových aktivít sa zrealizoval workshop v online formáte cez MS Teams, v spolupráci s o. z. Rovnováha, ktorý bol určený dievčatám, zverených do niektorých foriem náhradnej rodinnej starostlivosti, s názvom *Primárna prevencia násilia páchaného na ženách*. Obsahovo bol zameraný na vytváranie zmysluplných vzťahov a identifikáciu znakov násilia vo vzťahoch.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa za odstránenie násilia páchaného na ženách sa v spolupráci s Divadlom Pavla Országha Hviezdoslava v Bratislave uskutočnila verejná diskusia *Nikdy to nie je jej vina*, na ktorej sa zúčastnila za hlavnú aktivitu 2 vedúca manažérka KMC, Barbora Burajová, dostupné na:

<https://www.facebook.com/kmcprn/videos/1379099229215678>

V rámci informačnej kampane o téme násilia na ženách počas 16 dní aktivizmu, ktorú projekt realizoval v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva vystúpili za KMC analytici K. Minarovičová a M. Šimon v online verejnej diskusii *Vzdelávanie k ľudským právam ako prevencia násilia*.

Podaktivita 2.2

Národná linka pre ženy zažívajúce násilie

Národná linka pre ženy zažívajúce násilie (NLŽ) bola zriadená v zmysle Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. O živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Nastavenie NLŽ sleduje minimálne štandardy Rady Európy a článok 24 Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násilliu na ženách a domácejmu násilliu a o boji proti nemu. Jej prevádzka bola spustená 1.2.2015, súčasťou projektu je od mája 2018.

Činnosťou Národnej linky pre ženy zažívajúce násilie je zabezpečovaná rýchla, efektívna a nízko prahovo dostupná pomoc všetkým ženám, ktoré sú vystavené násilliu alebo hrozbe násillia. Účinné a efektívne poradenstvo je dostupné 24 hodín denne 365 dní v roku pre ženy s celého Slovenska, ako aj tretie osoby, ktorých cieľom je podporiť ženu zažívajúcu násilie, a to bezplatne. Dostupnosť tejto služby má priamy súvis so znižovaním rizika sociálneho vylúčenia a chudoby, ktoré hrozia ženám zažívajúcim násilie a ich deťom v dôsledku dopadov násillia na ich životy.

Odborné poradenstvo na NLŽ personálne zabezpečujú poradkyne, ktoré sú absolventkami vysokých škôl z odboru psychológie a sociálnej práce. Svoju odbornosť si rozširujú ďalším vzdelávaním, ktoré prispôsobujú aktuálnym potrebám.

Národná linka pre ženy zažívajúce násilie (NLŽ) aj v roku 2021 realizovala špecializované poradenstvo najmä pre ženy (ale i iné osoby), ktoré boli vystavené násilliu alebo hrozbe násillia, s cieľom poskytnúť informácie z právnej a sociálnej oblasti a podporu pri riešení situácie žien ohrozených vylúčením a chudobou v dôsledku násillia.

V roku 2021 prvýkrát kontaktovalo NLŽ 418 žien so skúsenosťou s násillím, ktoré evidujeme ako nové klientky. Na NLŽ sa obrátilo aj 15 mužov zažívajúcich násilie, ktorým boli poskytnuté kontakty na organizácie venujúce sa domácejmu násilliu.

V priebehu celého roka bolo zaznamenaných 3600 prichádzajúcich hovorov. Najviac hovorov prichádzalo počas dennej zmeny medzi 07:01 až 19:00 hod. Podiel prichádzajúcich hovorov počas nočných zmien tvorilo 28,5 % zo všetkých prichádzajúcich hovorov. Priemerná dĺžka hovoru bola 7 minút, najdlhšie trvajúci hovor trval 2 hodiny. Počet prichádzajúcich hovorov z hľadiska jednotlivých mesiacov značne varioval. Najviac hovorov zaznamenala NLŽ v mesiaci január, kedy bol počet prichádzajúcich hovorov 392. Vzhľadom na dni v týždni najviac hovorov prichádzalo v pondelok a najmenej v sobotu. Počet hovorov počas víkendov tvorilo 25% zo všetkých prichádzajúcich hovorov. V porovnaní s rokom 2020 sa celkový počet hovorov zvýšil o 8 %.

Napriek tomu, že celkový počet nových prichádzajúcich telefonátov na NLŽ bol nižší ako v roku 2020, tento rok vyhľadávali ľudia adresnejšie pomoc linky. Linku kontaktovali aj mnohé ženy, ktoré sa obrátili o pomoc na NLŽ už v predošlom období a tiež sa realizovali opakované kontakty z aktuálneho roka, kde evidujeme nárast počtu hovorov o necelých 31%.

NLŽ poskytovala okrem telefonického poradenstva aj emailové poradenstvo. Tento druh poradenstva začal fungovať od marca 2020, pričom elektronickou formou poradenstva bolo vybavených za hodnotené obdobie 29 mailov – prvokontaktov, a

to od ľudí, ktorí sa na linku obrátili o pomoc touto cestou, nakoľko nebolo pre nich bezpečné telefonovať.

Volajúce ženy najčastejšie zažívali psychické násilie (90 % volajúcich žien) a fyzické násilie (57 % volajúcich žien). Takmer 28 % žien zažívajúcich násilie volajúcich na linku malo aspoň jedno maloleté dieťa a až 30 % žien informovalo, že zažívajú aj nebezpečné vyhrážanie. Na základe rozhovoru so ženami volajúcimi na linku bolo zisťované pohlavie a vzťah násilnej osoby ku žene. Z evidovaných násilných osôb manželia tvorili takmer 55 %, partneri 25 %, (ex)manželia a (ex)partneri spolu 20 % zo všetkých mužov. Najčastejšie ženy vyhľadávali pomoc u rodiny a blízkych 39 %, no takmer 31 % žien sa obrátilo aj na políciu.

Na linku v roku 2021 volalo aj 296 ľudí z okolia ženy, ktorá zažívala násilie. Z toho 71 % tvorili ženy, najčastejšie priateľky alebo známe/i, ale aj rodinní príslušníci. Ľudia, ktorí majú vo svojom okolí ženu zažívajúcu násilie, sa na NLŽ obracali aj opakovane, celkovo to bolo 336 krát.

V roku 2021 sa na NLŽ obracali tiež ľudia, ktorí nezažívali priamo partnerské násilie, ale iný druh domáceho násillia. Išlo o násilie od rodičov, detí voči rodičom, násilie medzi súrodencami, susedmi a podobne. Takýchto telefonátov bolo evidovaných celkovo 211. Vo viacerých telefonátoch sa objavovali témy ako napríklad sexuálne obťažovanie, prenasledovanie, fyzické násilie od rodinných príbuzných. Išlo o násilné matky, otca, brata, svokra.

Na základe skúseností poradkýň naďalej pretrváva problém zo strany policajného zboru SR s kontaktovaním operačného strediska PZ. Evidujú ho ako poradkyne na linke, tak aj samotné ženy zažívajúce násilie, ktoré zažívajú mnohé negatívne skúsenosti - násilné osoby neboli vykázané z obydliá, podávané trestné oznámenia boli vyhodnocované ako priestupky, prípadne boli násilníci iba slovne upozornení zo strany polície, čo viedlo k následnej eskalácii násillia a ohrozeniu života žien a ich detí.

Publicita a komunikácia NP PERD

Aktivity publicity NP PERD sa uskutočňovali aj v roku 2021 v súlade s Manuálom pre informovanie a komunikáciu pre prijímateľov v rámci EŠIF. Pretrvávajúca pandémia COVID-19 a s ňou spojené obmedzenia zhromažďovania pre organizácie i jednotlivcov ovplyvnili plánované osvetové a vzdelávacie zámery, preto viaceré podujatia s partnerskými organizáciami a aktivity pre verejnosť boli realizované online formou a ich záznamy o nich sú dostupné na internete.

V roku 2021 sa komunikácia hlavnej aktivity 1 realizovala najmä pomocou využívania potenciálu sociálnych sietí a rozvíjaním nových partnerstiev so známymi osobnosťami a organizáciami. Sústredila sa v uvedenom období na osvetovú činnosť v oblasti zvyšovania povedomia o problematike sexuálneho obťažovania na vysokých školách a pracoviskách, rovnosti príležitostí v oblasti odmeňovania žien a mužov, povedomia o histórii zápasu žien o volebné právo a sebarealizáciu v politickom a verejnom živote. Súčasťou bolo aj publikovanie odborných výstupov expertov a expertiek z odborného tímu aktivity 1 na výsostne aktuálnu tému, akou je dopad pandémie na životy žien a mužov z hľadiska rodovej delby práce a neplatenej v domácnosti.

Projekt v rámci aktivity 1 uskutočnil pre verejnosť niekoľko online kampaní. Na začiatku roka to bolo v súvislosti so zverejnením výsledkov prieskumu zameraného na výskyt sexuálneho obťažovania na vysokých školách, neskôr pri príležitosti Dňa rovnosti v odmeňovaní, kedy si naši sledovatelia na Facebooku mohli pripnúť rámček na svoju fotografiu s výzvou *Som za férové odmeňovanie*. Problematika spravodlivého odmeňovania žien zaujala odbornú i širokú verejnosť, o čom svedčí kampaň *Deň rovnosti v odmeňovaní*, kde bolo zaznamenaných 32 mediálnych výstupov. Počas celého roka bola verejnosť informovaná o historicky významných osobnostiach a iniciatívach boja za volebné právo a rovnoprávne postavenie žien v spoločnosti v Európe prostredníctvom vizuálov na sociálnych sieťach Storočie voľby.

V roku 2021 v rámci aktivity 1 vyšli 2 tlačové správy o situácii so sexuálnym obťažovaním a stavom odmeňovania žien a mužov a zrealizovali sa 2 odborné online diskusie *Kultúra mlčania: Sexuálne obťažovanie na vysokých školách* a *Cesty k rovnosti v odmeňovaní žien a mužov* (pri príležitosti Dňa rovnosti v odmeňovaní). Na blogu denníka SME boli publikované 4 blogy na aktuálne témy. Na webstránke Toto je rovnosť bolo zverejnených 8 odborných článkov a odborné výstupy aktivity 1.

V rámci hlavnej aktivity 2 v hodnotenom roku Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia (ďalej len KMC) a Národná linka pre ženy zažívajúce násilie venovali pozornosť posilňovaniu žien v núdzi, a to odborným poradenstvom, vzdelávaním pomáhajúcich profesií a výskumno-analytickou prácou expertného tímu. Aj keď pandémia neumožňovala osobné stretnutia regionálnych spolupracovníkov, KMC pokračovalo v spolupráci s multiinštitucionálnymi tímami v regiónoch Slovenska, ktoré pripravovali stratégie na elimináciu násilia.

V priebehu roka KMC publikovalo aktuálne informácie o násilí na ženách prostredníctvom 2 tlačových správ, 4 pôvodných článkov na blogu <https://dennikn.sk/autor/zastavme-nasilie/> a publikovaním 16 článkov s aktuálnymi informáciami o projekte a aktualitách v európskych inštitúciách a OSN na www.zastavmenasilie.gov.sk. Všetky mediálne výstupy KMC boli publikované aj na domovskej stránke IVPR www.ivpr.gov.sk.

V roku 2021 projekt zrealizoval už tretí ročník osvetovej kampane *Zastavme násilie na ženách/Zafarbime svet na oranžovo* s cieľom upozorniť verejnosť na problém rodovo podmieneného násilia na Slovensku a vo svete. Vďaka spolupráci s veľvyslanectvom Nórskeho kráľovstva sa do kampane zapojilo až 22 zahraničných veľvyslanectiev pôsobiacich v SR. Všetky veľvyslanectvá zverejnili svoje fotografie s oranžovou výzvou proti násiliu na svojich sociálnych sieťach a webstránkach. Prezidentka SR, Zuzana Čaputová, opätovne podporila kampaň proti rodovo podmienenému a domácemu násiliu a zorganizovala spoločné fotografovanie s výzvou kampane *Zastavme násilie na ženách/Orange the World!*, ktorého sa zúčastnili zahraniční veľvyslanci a veľvyslankyne pôsobiaci v SR, ako aj predstaviateľky a predstaviatelia mimovládnych organizácií a kultúrneho života. V tomto ročníku kampane sa podarilo získať aj širšiu podporu kultúrnych inštitúcií – Slovenské národné divadlo, Slovenská národná galéria, Divadlo Pavla Országha Hviezdoslava a Bábkové divadlo na Rázcestí v Banskej Bystrici. Po prvýkrát sa podarilo vyjednať širokú podporu verejných inštitúcií, ktoré pomohli odštartovať kampaň 25. novembra 2021 osvetlením takých významných budov v Bratislave ako je Prezidentský palác, Primaciálny palác, Klarisky, Palugyayov

palác (spravuje ho Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR), nová budova Slovenského národného divadla, ako aj budovy Holandskej ambasády a Kultúrneho inštitútu Rakúskeho veľvyslanectva v SR. Ku kampani sa pridalo aj mesto Trnava, ktoré osvetlilo na oranžovo budovu trnavskej Radnice a tým podporilo kampaň Zastavme násilie na ženách 2021. Ku kampani sa po prvýkrát pridali aj primátori miest Banská Bystrica a Žilina. Slávnostné otvorenie kampane sa uskutočnilo vďaka podpore Bratislavského kultúrneho a informačného strediska a Divadla Pavla Országha Hviezdoslava, ktoré vo svojom foyer hostilo diskusiu s názvom *Nikdy to nie je jej vina* v deň začatia kampane. Záverečným podujatím kampane bola online diskusia s názvom *Vzdelávanie k ľudským právam ako prevencia násillia*, ktorá sa uskutočnila 10. decembra 2021 na záver 16-tich dní aktivizmu proti násilliu v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva. Záznamy z diskusií sú dostupné online.

Verejnosť sa mohla do kampane pridať zdieľaním výzvy Zastavme násilie na ženách umiestnením tematického oranžového rámčeka na svoju profilovú fotku na Facebooku alebo zdieľaním informácií o situácii a potrebách žien zažívajúce násilie v partnerských vzťahoch a rodinách, ktoré sme publikovali na profiloch Zastavme násilie, KMC a Národná linka pre ženy.

Rok 2021 bol charakteristický aj počtom verejných diskusií a webinárov (spolu 23 aktivít), na ktoré partnerské organizácie a médiá pozvali viacerých expertov a expertky z projektu na oblasť obhajoby práv žien zažívajúcich násilie a sexuálne obťažovanie, na vzdelávanie v témach rovnosti príležitostí a rodovej rovnosti a i., čím sa potvrdila ich autorita pre médiá i odbornú verejnosť v daných témach. Väčšina týchto online diskusií je prístupná online a ich zoznam je uverejnený na webstránke IVPR.

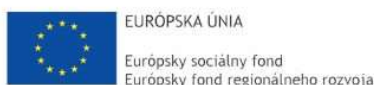
Všetky aktuality a mediálne výstupy oboch aktivít projektu boli zverejňované na domovskej stránke IVPR www.ivpr.gov.sk. Príspevky s témou násillia na ženách boli uverejnené na stránke KMC www.zastavmenasilie.gov.sk a problematiku sexuálneho obťažovania na vysokých školách a pracoviskách, či rodovej rovnosti na webstránke www.totojerovnost.eu. Počas celého roka projekt pravidelne zdieľal dôležité informácie o postavení, problémoch a aktivizme žien a dievčat na 8 stránkach, ktoré spravujeme na sociálnych sieťach - Facebook Koordinačno-metodické centrum, Zastavme násilie, Linka pre ženy, Storočie volby, Toto je rovnosť a Instagram Storočie volby, Toto je rovnosť a Linka pre ženy.

Celkovo projekt v roku 2021 zrealizoval 101 informačných aktivít.

Prezidentka SR, zahraniční velvyslanci a osobnosti kultúry SR podporili kampaň *Zastavme násilie na ženách/Orange the World!*, november 2021

Národný projekt Podpora zvyšovania profesionality výkonu a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výkonu a služieb sociálnej inklúzie pre štátnu správu a samosprávu - II.

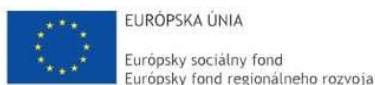
Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z [Európskeho sociálneho fondu](#) a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci [Operačného programu Ľudské zdroje](#).
www.esf.gov.sk, www.ludskezdroje.gov.sk

Hlavným cieľom národného projektu „Podpora zvyšovania profesionality výkonu a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výkonu a služieb sociálnej inklúzie pre štátnu správu a samosprávu - II.“ (ďalej len NP PROFI II.) je na základe spoločnej vzdelávacej stratégie rezortu vytvoriť funkčný systém rezortného vzdelávania (špecializačné vzdelávanie, nadstavbové vzdelávanie a sústavné vzdelávanie), ktorý doposiaľ v rezorte absentuje. Projekt je zameraný na cieľové skupiny: zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti prevencie diskriminácie a/ alebo sociálneho začlenenia vo verejnom sektore.

Národný projekt bude implementovaný na národnej úrovni ako nástroj tvorby a následnej podpory funkčného systému rezortného vzdelávania. NP PROFI II. bude mať dopad na celé územie Slovenskej republiky, keďže jeho cieľovou skupinou sú zamestnanci pôsobiaci v odvetvovej pôsobnosti rezortu MPSVR SR, ako aj jednotlivých samospráv. Sociálni pracovníci, ako aj iní odborníci pôsobiaci v oblasti sociálnych vecí a rodiny, budú systémovo vzdelávaní pre potreby praxe. Projekt je realizovaný prostredníctvom jednej hlavnej aktivity a dvoch podaktivít.

IVPR je v rámci NP PROFI II. realizátorom podaktivity zameranej na zabezpečenie vzdelávania v špecializačných vzdelávacích programoch „Sociálna kuratela“ a „Sociálna posudková činnosť“. V roku 2021 pripravilo IVPR oba programy na akreditáciu, pričom osvedčenie na akreditáciu bolo Akreditačnou komisiou MPSVR SR udelené IVPR v oboch vzdelávacích programoch na obdobie piatich rokov. V roku 2021 okrem toho pokračovali práce na príprave ďalších podkladov pre vzdelávanie (učebných textov), na základe ktorých sa od roku 2022 bude zabezpečovať rezortné vzdelávanie v oboch oblastiach. IVPR má v rámci NP PROFI II. zastúpenie aj v pracovnej skupine na prípravu spoločnej vzdelávacej stratégie rezortu na vytvorenie funkčného systému rezortného vzdelávania. Dostupné on-line: <https://ivpr.gov.sk/ine-vyskumne-aktivity/narodny-projekt-profi-ii/>

Národný projekt Rodinné poradne - poradensko-psychologické služby pre jednotlivcov, páry a rodiny

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z [Európskeho sociálneho fondu](#) a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci [Operačného programu Ľudské zdroje](#).
www.esf.gov.sk, www.ludskezdroje.gov.sk

Inštitút pre výskum práce a rodiny ako prijímateľ nenávratného finančného príspevku v spolupráci s partnerom, Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, od októbra 2021 realizujú národný projekt Rodinné poradne – poradensko-psychologické služby pre jednotlivcov, páry a rodiny (kód ITMS2014+: 312081BMV1).

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje, www.esf.gov.sk

Prioritnej osi 8. REACT-EU a konkrétneho cieľa 8.1.1 Podpora obnovy po kríze spojenej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a príprava zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva.

Miestom realizácie projektu sú Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Nitriansky kraj, Trenčiansky kraj, Žilinský kraj, Banskobystrický kraj, Prešovský kraj, Košický kraj.

Cieľom národného projektu je vytvorenie podmienok na rozvoj psychologického a iného odborného poradenstva ľuďom (jednotlivec, pár, rodina) pri riešení problémov v rodine, manželstve a v medziludských vzťahoch, vrátane vytvorenia kvantitatívnych a kvalitatívnych štandardov rodinného poradenského systému a ich pilotného overenia v praxi, t. j. navrhnutie a pilotná implementácia zmien komplexného a systémového charakteru v uvedenej oblasti.

Hlavným cieľom národného projektu je prispieť k systémovému riešeniu v oblasti prevencie duševných chorôb, posilneniu vzťahov v rodine a medzigeneračnej komunikácie vytvorením podmienok pre poskytovanie odborného, najmä psychologického poradenstva pre jednotlivcov, páry a rodiny pri riešení problémov v rodine, manželstve a medziludských vzťahoch.

Uvedený cieľ bude dosiahnutý prostredníctvom zmapovania existujúcich poradenských služieb, vytvorenia štandardov poradenského systému - rodinných

poradní, vytvorenia 5-ich pilotných rodinných poradní v mestách Trnava, Žilina, Nové Zámky, Košice a Humenné a pilotného overenia štandardov.

Národný projekt je realizovaný prostredníctvom hlavnej aktivity s názvom „Rodinná poradňa – poradensko-psychologické služby pre rodiny, páry, jednotlivcov“. Prijímateľ, IVPR, realizuje **Podaktivitu 1.1 Zmapovanie existujúcej štruktúry rodinných poradní, Podaktivita 1.2 Vytvorenie štandardov rodinných poradní a Podaktivitu 1.4. Pilotné overenie štandardov rodinných poradní**. Hlavnou úlohou partnera, Ústredia PSVR, je realizácia Podaktivity 1.3 Vytvorenie pilotných rodinných poradní a participácia na Podaktivite 1.4 Pilotné overenie štandardov rodinných poradní.

Celková dĺžka realizácie hlavnej aktivity a jej podaktivít je 10/2021 - 12/2023.

Podaktivita 1.1 Zmapovanie existujúcej štruktúry rodinných poradní

Plnenie podaktivity sa začalo v októbri 2021 vytváraním tímu analytikov/analytičiek pre podaktivitu 1.1, ktorého úlohou pod vedením garanta podaktivity 1.1 je zmapovanie existujúcej štruktúry poradenských pracovísk pre pár, jednotlivca a rodinu, zmapovanie existujúcej ponuky a dopytu, vytvorenie mapy rodinných poradní v SR. V súčasnosti existujú v SR rôzne typy poradní s rôznou činnosťou a kompetenciou, ktoré sčasti sanujú problémy jednotlivcov a rodín, nie sú však prepojené a nie sú všetkým dostupné. Je preto potrebné zanalyzovať existujúcu sieť a rozsah činnosti.

Podaktivita 1.2 Vytvorenie štandardov rodinných poradní

Cieľom podaktivity je vytvoriť kvalitatívne a kvantitatívne štandardy rodinných poradní – štandardy týkajúce sa procedurálnych podmienok poskytovania služby. Štandardy rodinných poradní budú vytvorené na základe výsledkov podaktivity č. 1.1 a budú zahŕňať nasledovné oblasti:

- kvalitatívne štandardy výkonu odborných činností v rodinných poradniach, napr.: personálne obsadenie – zastúpenie vedných odborov (psychológia, sociálna práca, špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika a pod.), vrátane počtu odborných zamestnancov podľa jednotlivých vedných odborov,
- obsahové zameranie rodinných poradní (zameranie na prevenciu a výkon v SR aktuálne nedostatkových/nedostupných činností) a pod.
- kvantitatívne štandardy rodinných poradní: počet rodinných poradní v SR, regionálne rozmiestnenie poradní v SR, finančné náklady na fungovanie rodinných poradní a pod.

Podaktivita 1.4. Pilotné overenie štandardov rodinných poradní

IVPR v spolupráci s partnerom, Ústredím PSVR, koncom roka 2022 pilotne overia vytvorené štandardy rodinných poradní v rámci podaktivity 1.2.

Projekt Zlepšenie ochrany práv obetí – posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácemu násiliu

Od mája 2021 Inštitút pre výskum práce a rodiny realizuje projekt „Zlepšenie ochrany práv obetí – posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácemu násiliu“. Projekt je realizovaný v rámci podpory z Nórskeho grantu pod heslom „Spoločným úsilím k zelenej, konkurencieschopnej a inkluzívnej Európe“. Nadväzuje na úspešnú realizáciu projektu Vytvorenia Koordinačno – metodického centra (KMC) pre prevenciu násillia na ženách. Na princípe partnerskej spolupráce zodpovedných inštitúcií sa zameriava najmä na podporu koordinovanej odpovede pomáhajúcich profesií a posilnenie prístupu, ktorý reaguje na potreby žien zažívajúcich násillie a ich detí.

Na projekte spolupracujú aj partneri Akadémie policajného zboru SR, Prezídia policajného zboru Ministerstva vnútra SR a Zbor väzenskej a justičnej stráže. Bilaterálnym partnerom na projekte je Nórske centrum pre štúdie násillia a traumatickeho stresu. Cieľom projektu je usilovať o zlepšenie opatrení na predchádzanie druhotnej a opakovanej viktimizácie a zlepšenie dostupnosti a kvality podpory a ochrany žien zažívajúcich násillie a ich detí v kontakte s pomáhajúcimi profesiami. Ukončenie aktivít projektu predpokladáme v apríli 2024.

Počas roku 2021 sa rozbiehala implementácia všetkých aktivít projektu. Uzatvorili sa partnerské dohody a nastavili sa procesy vzájomnej spolupráce medzi partnermi. V oblasti vzdelávania vyšetrovateľov pre prípady domáceho a rodovo podmieneného násillia bol vypracovaný vzdelávací projekt, ktorý bol podaný na akreditáciu, pričom po jeho úspešnej akreditácii sa zaradí do plánu vzdelávania na Akadémii policajného zboru. V nasledujúcom období sa začne s realizáciou výskumu a monitoringu v medzinárodnej spolupráci s nórskeho partnerom. Pripravujú sa aj sociálno-intervenčné programy pre páchatelov a program primárnej prevencie násillia na ženách. Z projektu bude zriadených aj 8 špecializovaných výsluchových miestností.

Publikačná činnosť

Bulletin IVPR

Inštitút pre výskum práce a rodiny pokračoval v roku 2021 vo vydávaní svojho periodika pod názvom Bulletin IVPR.

[Bulletin IVPR 1/2021 \(Ako prakticky pomôcť rodine s dieťaťom so zdravotným postihnutím?\)](#) – prof. PhDr. Mária Šmidová

[Bulletin IVPR 2/2021 \(Rodičia na trhu práce: Zosúladovanie pracovného a rodinného života\)](#) – Mgr. Zuzana Turkovič

[Bulletin IVPR 3/2021 \(Posudková činnosť v ľudsko-právnej perspektíve: európske modely a skúsenosti\)](#) – prof. PhDr. Kvetoslava Repková, CSc.

[Bulletin IVPR 4/2021 \(Rodičovský bonus, krok správnym smerom pri dôchodkovej reforme\)](#) – Vladimír Palko

[Bulletin IVPR 5/2021 \(Choroba z povolania, úrazový príplatok a odškodňovanie za COVID-19\)](#) – RNDr. Miroslava Kordošová, PhD.

[Bulletin IVPR 6/2021 \(Stav sociálnej ochrany na Slovensku\)](#) – doc. PhDr. Rastislav Bednárík, CSc.

[Bulletin IVPR 7/2021 \(Prečo nepolitizovať rodinu\)](#) – Roman Joch

[Bulletin IVPR 8/2021 \(Manželstvo, rodina, partnerstvo\)](#) – Daniel Kroupa

[Bulletin IVPR 9/2021 \(Rodina a jej evolučná minulosť\)](#) – PhDr. Mgr. Jeroným Klimeš, Ph.D.

[Bulletin IVPR 10/2021 \(O tom, ako budeme žiť, rozhoduje politika domáca...\)](#) – Sylvia Porubánová, Roman Joch

[Bulletin IVPR 11/2021 \(Domácka práca, telepráca a „home office“. Výzvy a možnosti\)](#) – RNDr. Miroslava Kordošová, PhD.

[Bulletin IVPR 12/2021 \(Politika aktívneho starnutia – príspevok Inštitútu pre výskum práce a rodiny\)](#) – prof. PhDr. Kvetoslava Repková, CSc.

Bulletin IVPR je dostupný na webstránke IVPR v [samostatnej sekcii](#).

Bednárík, Rastislav:

Bednárík, R. (2021): Stav sociálnej ochrany na Slovensku. Situácia k 1.1.2021. IVPR, Bratislava, 74s. ISBN: 978-80-7138-173-0

Bednárík, R. (2020): Čas na deti v rodinách. In: Viera a život. Ročník 30, číslo 6. s. 62-68. ISSN 1335 6771

Bednárík, R. (2021): Stav sociálnej ochrany na Slovensku. In Bulletin IVPR. Vol. 2, Issue 6. p. 1-20

Gerbery, D., Bednárík, R. (2021): ESPN Thematic Report: Social protection and inclusion policy responses to the COVID-19 crisis Slovakia 2021. European Social Policy Network (ESPN), Luxembourg: Publications Office of the European Union. 36 p.

Czíria, Ľ., Bednárík, R., Kešelová, D. (2021): Living and working in Slovakia. Eurofound: Dublin. 54 p

Bednárík R. (2021): Stav sociálnej ochrany na Slovensku. Situácia k 1. 7. 2021. IVPR: Bratislava, 75 s.

Bednárík, R. (garant), Bačišin, V., Dovalová, G., Hošoff, B., Košta, J., König, B. (2021): Prístupy zabezpečenia životného minima obyvateľov vo vybraných krajinách EÚ a SR. Vzťah životného minima k minimálnej a priemernej mzde. KOZ: Bratislava, 349 strán

Činčurová, Sára:

Činčurová, S. Pedagogička a psychologička: Pandémia odhaluje všetky nerovnosti. <https://blog.sme.sk/totojerovnost/spolocnost/pedagogicka-a-psychologicka-pandemia-odhaluje-vsetky-nerovnosti>

Činčurová, S. Tie najhoršie príbehy, s ktorými sa mi ženy zdôverujú, ani nemôžem publikovať. <https://blog.sme.sk/totojerovnost/spolocnost/tie-najhorsie-pribehy-s-ktorymi-sa-mi-zeny-zdoveruju-ani-nemozem-publikovat>

Činčurová, S. Inštruktori sebaobrany: O násilí sa v minulosti nehovorilo. Teraz je to na nás. <https://blog.sme.sk/totojerovnost/spolocnost/instruktori-sebaobrany-o-nasili-sa-v-minulosti-nehovorilo-teraz-je-to-na-nas>

Gerbery, Daniel:

Gerbery, D. (2021): Analýza postojov verejnosti k zosúladiavaniu pracovného a rodinného života. Bratislava: IVPR.

Gerbery, D., Ondrušová, D., Turkovič, Z. (2021): Záverečná správa z registračného týždňa rodín v bytovej núdzi v Košiciach. Bratislava: IVPR. <https://ivpr.gov.sk/zistenia-z-registracneho-tyzdna-rodin-v-bytovej-nudzi-v-kosiciach/>

Jablonická Zezulová, Jana:

Jablonická Zezulová, J. Voliť a byť volené. Strastiplné začiatky demokracie v Československu. Časopis Príbehy 20. storočia. Ženská sila 3/2021. Post Bellum, Bratislava 2021.

Joch, Roman:

Joch, R.: Domáca škola/Mala by byť povolená? In: Konzervatívny denník Postoj, www.postoj.sk, 19.6.2021

Ďalšie: <https://www.postoj.sk/autor/roman-joch>

[Bulletin IVPR 7/2021 \(Prečo nepolitizovať rodinu\)](#) – Roman Joch

[Bulletin IVPR 10/2021 \(O tom, ako budeme žiť, rozhoduje politika domáca...\)](#) – Sylvia Porubänová, Roman Joch

Kordošová, Miroslava:

Bulletin IVPR 5/2021 Choroba z povolania, úrazový príplatok a odškodňovanie za COVID-19: <https://ivpr.gov.sk/bulletin-ivpr-5-2021-choroba-z-povolania-urazovy-priplatok-a-odskodnovanie-za-covid-19/>

Bulletin IVPR 11/2021 Domácka práca, telepráca a „home office“. Výzvy a možnosti : <https://ivpr.gov.sk/bulletin-ivpr-11-2021-domacka-praca-telepraca-a-home-office-vyzvy-a-moznosti/>

Analytický komentár IVPR 1/2021: <https://ivpr.gov.sk/covid-19-a-aktualne-opatrenia-na-pracoviskach-a-u-zamestnavatelov-pravny-stav-k-8-11-2021-analytickyy-komentar-ivpr-1-2021-miroslava-kordosova/>

Publikovanie na web stránke IVPR:

niekoľko informácií, odkazov na prebiehajúcu kampaň EU OSHA:

<https://ivpr.gov.sk/zdrave-pracoviska-znizuju-zataz-kampan-europskej-agentury-pre-bozp>

a o Strategickom rámci pre BOZP: <https://ivpr.gov.sk/strategicky-ramec-eu-v-oblasti-bezpecnosti-a-ochrany-zdravia-pri-praci-na-roky-2021-2027/>

informácie o úprave pracovísk a ochrane pracovníkov v období pandémie ochorenia COVID-19: Niekoľko otázok a odpovedí o respirátoroch: <https://ivpr.gov.sk/niekolko-otazok-a-odpovedi-o-respiratoroch/>

Odporúčania pre návrat do práce: <https://ivpr.gov.sk/navrat-zamestnancov-na-pracovisko-nova-prirucka-edps-european-data-protection-supervisor/>

Informácia o používaní respirátorov na pracoviskách: <https://ivpr.gov.sk/informacia-o-pouzivani-respiratorov-na-prekrytie-hornych-dychacich-ciest-na-pracoviskach/>

Informácia o testovaní zamestnancov na pracoviskách:

<https://ivpr.gov.sk/testovanie-pracovnikov-ktori-nie-su-zaockovani-ani-neprekonali-ochorenie-covid-19/>

Informácia o európskom týždni BOZP: <https://ivpr.gov.sk/europsky-tyzden-bozp/>

Informácia o výsledkoch výskumu MOP a EU-OSHA o chorobách z povolania a úrazoch v práci:

<https://ivpr.gov.sk/who-ilo-choroby-a-urazy-suvisiace-s-pracou-rocne-zabiju-dva-miliony-ludi-spolocna-sprava-who-a-ilo-zeneva-17-9-2021/>

Informácia a o európskom týždni pre sezónnych pracovníkov:

<https://ivpr.gov.sk/europsky-tyzden-pre-sezonných-pracovnikov/>

KORDOŠOVÁ, Miroslava, 2021. Respirátory, respirátory... a opäť respirátory In: *Bezpečná práca*. Roč. 51, č. 2, s. 36. ISSN 0322-8347.

KORDOŠOVÁ, Miroslava, 2021. Úrazový príplatok a odškodňovanie v súvislosti s ochorením COVID-19. In: *Bezpečnosť práce v praxi*. č.6/2021, ISSN 1338-2691

KORDOŠOVÁ, Miroslava, 2021. Zimná údržba a zabezpečenie BOZP. In: *Bezpečnosť práce v praxi*. č.3/2021, ISSN 1338-2691

Kuruc, Andrej:

Valkovičová, V., Kuruc, A., Ropovik, I., Karkošková, S. Sexuálne obťažovanie na vysokých školách (Správa z výskumu).

<https://www.totojerovnost.eu/downloads/SexualneObtazovanieNaVysokychSkolach/index.html>

Kuruc, A., Valkovičová, V. Čo so sexuálnym obťažovaním? Príručka pre vysoké školy.

https://www.totojerovnost.eu/downloads/Co_so_sexualnym_obtazovanimPrirucka_pre_vysoke_skoly.pdf

Kuruc, A.: Prečo ženy na Slovensku stále zarábajú menej ako muži? 13. novembra 2021.

<https://www.totojerovnost.eu/index.php/2021/11/13/preco-zeny-na-slovensku-stale-zarabaju-menej-ako-muzi/>

Kuruc, A.: Miera nezamestnanosti žien v SR sa v treťom štvrtroku 2020 zvýšila až o 25% vplyvom pandémie ochorenia COVID-19 oproti roku 2019. 22. januára 2021.

<https://www.totojerovnost.eu/index.php/2021/01/22/miera-nezamestnanosti-zien-v-sr-sa-v-tretom-stvrtroku-2020-zvysila-az-o-25-vplyvom-pandemie-ochorenia-covid-19-oproti-roku-2019/>

Očenášová, Zuzana:

Kuruc, A., Grochová, M. Očenášová, Z. (2021) Metodika monitoringu dostupnosti a kvality podporných služieb pre ženy zažívajúce násilie a ich deti. Bratislava: IVPR.

Očenášová, Z. (2021) Analýza policajných a justičných dát v prípadoch policajného a domáceho násillia za rok 2020. Bratislava: IVPR.

Očenášová, Z. (2021) COVID-19 ako dokonalá búrka pre partnerské násilie na ženách. Bratislava: IVPR.

Očenášová, Z. (2021) Vplyv protipandemických opatrení COVID-19 na násilie páchané na ženách. Bratislava: IVPR.

Ondrušová, Darina

Gerbery, D., Ondrušová, D., Turkovič, Z. (2021): Záverečná správa z registračného týždňa rodín v bytovej núdzi v Košiciach. Bratislava: IVPR. <https://ivpr.gov.sk/zistenia-z-registracneho-tyzdna-rodin-v-bytovej-nudzi-v-kosiciach/>

Ondrušová, D.: Book Reviews Radka Vicenová and Michaela Ujházyová (2021) Right to Housing in the Transition of Young Adults from Foster Care into Independent Living. Slovak National Centre for Human Rights, Bratislava. European Journal of Homelessness, Volume 15, No. 2, 2021. Available at: https://www.feantsaresearch.org/public/user/Observatory/2021/EJH_15-2/EJH_15-2_BR5_v01.pdf

Ondrušová, D. (2021): Country Report – The financing of services for homeless people. FEANTSA.

Repková, Kvetoslava:

Repková, K. (2021) Social Construction of Social Work in Domiciliary Care Service. In: *Czech and Slovak Social Work. ERIS Journal - Winter 2021*. Vol. 21, No. 1, pp. 90-104.

Repková, K. (2021) Podpora aktívneho a zdravého starnutia z perspektívy udržateľného rozvoja: výzvy pre sociálnu prácu. In: *Journal Socioterapie*, 2021, Vol. 7, č. 1, s. 16-21.

Repková, K. (2021) *Posudková činnosť v ľudsko-právnej perspektíve: európske modely a skúsenosti* (2021). Bulletin IVPR, roč. 2, č. 3. Bratislava: IVPR. Dostupné on-line: <https://ivpr.gov.sk/bulletin-ivpr-3-2021-posudkova-cinnost-v-ludsko-pravnej-perspektive-europske-modely-a-skusenosti/>

Repková, K. (2021) *Revízia hodnotiteľských metodických materiálov a návrhy na zmenu legislatívy (výstup pod/podaktivity 1.3.1 NP KSS)*. Bratislava: IA MPSVR SR.

Repková, K. (2021) *Štandardy kvality komunitných centier*. Bratislava: IA MPSVR SR.

Repková, K. (2021) *Štandardy kvality nízkoprahových denných centier*. Bratislava: IA MPSVR SR.

Repková, K. (2021) *Štandardy kvality nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu*. Bratislava: IA MPSVR SR.

Repková, K. (2021) *Politika aktívneho starnutia – príspevok Inštitútu pre výskum práce a rodiny* (2021). Bulletin IVPR, roč. 2, č. 12. Bratislava: IVPR. Dostupné on-line: <https://ivpr.gov.sk/bulletin-ivpr-12-2021-politika-aktivneho-starnutia-prispevok-institutu-pre-vyskum-prace-a-rodiny/>

Ondrušová, D. Repková, K. (2021) *Návrh funkčného systému pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie*. Bratislava: IVPR. Dostupné online: <https://ivpr.gov.sk/wp->

content/uploads/2022/01/navrh_funkcneho_sys_prac_rehabilitacie_a_rekvalif_ondru_sova_repkova_2021.pdf

Turkovič, Zuzana:

Gerbery, D., Ondrušová, D., Turkovič, Z. (2021): Závěrečná správa z registračného týždňa rodín v bytovej núdzi v Košiciach. Bratislava: IVPR. <https://ivpr.gov.sk/zistenia-z-registracneho-tyzdna-rodin-v-bytovej-nudzi-v-kosiciach/>

Valkovičová, Veronika:

Valkovičová, V., Kuruc, A., Ropovik, I., Karkošková, S. Sexuálne obťažovanie na vysokých školách (Správa z výskumu).

<https://www.totojerovnost.eu/downloads/SexualneObtazovanieNaVysokychSkolach/index.html>

Kuruc, A., Valkovičová, V. Čo so sexuálnym obťažovaním? Príručka pre vysoké školy.

https://www.totojerovnost.eu/downloads/Co_so_sexualnym_obtazovanimPrirucka_pre_vysoke_skoly.pdf

Víteková, Mária:

Poskytnuté rozhovory, odpovede, vyjadrenia pre médiá, printové, audiovizuálne, internetové (s tematikou násilia páchaného na ženách, situácie na Slovensku, intervencie a prevencie)

Aktívna účasť na domácich a zahraničných konferenciách

Meno zamestnanca/kyne	Počet konferencií (seminárov, diskusných fór, kolokvií...) domáce	Počet konferencií (seminárov, diskusných fór, kolokvií...) zahraničné	Počet konferencií (seminárov, diskusných fór, kolokvií...) SPOLU
Bednárík, Rastislav	2	3	5
Očenášová, Zuzana	0	2	2
Ondrušová, Darina	1	0	1
Repková, Kvetoslava	3	1	4

Pedagogická a vzdelávacia činnosť

Bednárík, Rastislav:

Prednášková a výskumná činnosť na Trnavskej univerzite v oblasti sociálnej a rodinnej

Burajová, Barbora:

Pozri kapitolu NP Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie

Kuruc, Andrej:

Kuruc, A.: Aká je rola štátu pri tvorbe inkluzívnejších pracovísk? Motivovať zamestnávateľov a ísť príkladom, zhodujú sa odborníci. Nadácia Pontis. 31.5. 2021. <https://www.nadaciapontis.sk/novinky/aka-je-rola-statu-pri-tvorbe-inkluzivnejsich-pracovisk-motivovat-zamestnavatelov-a-ist-prikladom-zhoduju-sa-odbornici/?fbclid=IwAR3gFchYdcYPdHZICcA8PHr5A0vVhTHlrSJRwGyrEBH8dh57mlsd9-Y0rc>

Kuruc, A.: Cesty k rovnosti v odmeňovaní žien a mužov (online diskusia ku Dňu rovnosti v odmeňovaní). 25.10.2021. <https://www.facebook.com/TotoJeRovnost/videos/772504786921997>
<https://ivpr.gov.sk/cesty-k-rovnosti-v-odmenovani-zien-a-muzov-online-diskusia-ku-dnu-rovnosti-v-odmenovani/>

Kuruc, A.: Open HR Forum Diver(se) - Si – Ty Ranná Káva. 28.10.2021. [https://www.facebook.com/events/174955908152554/?acontext=%7B%22event_action_history%22%3A\[%7B%22surface%22%3A%22page%22%7D\]%D](https://www.facebook.com/events/174955908152554/?acontext=%7B%22event_action_history%22%3A[%7B%22surface%22%3A%22page%22%7D]%D)

Kuruc, A.: Podcast Bez modrín– Každý človek si zaslúži bezpečie a ochranu. Rodová diskriminácia a rodovo podmienené násilie. Centrum Slniečko. 26.9.2021.

Kuruc, A.: Deň rovnosti odmeňovania - mediálne raňajky, 25.10.2021. Charta diverzity, IVPR, Philip Morris, Austria Trend hotel, Bratislava.

Kuruc, A.: Tech Frina Talks online. Aj Ty v IT. 17.6.2021. <https://www.facebook.com/events/1135209673666155>

Očenášová, Zuzana:

Kurz „Gender Equality Policies“ na FSEV UK

Repková, Kvetoslava:

FF PU v Prešove, Inštitút edukológie a sociálnej práce

Iné expertné pôsobenie

Meno zamestnanca/kyne	Popis činnosti
Bednárík, Rastislav	MPSVR SR – garant podaktivity „Zmapovanie existujúcej štruktúry rodinných poradní“ v rámci aktivity „Rodinná poradňa – poradensko-psychologické služby pre rodiny, páry, jednotlivcov“ v rámci Národného projektu „Rodinné poradne – poradensko-psychologické služby pre jednotlivcov, páry a rodiny“ (štart projektu)
Bednárík, Rastislav	Eurofound– člen riešiteľského tímu, účasť na vypracovaní porovnávacích štúdií, na príprave kvartálnych správ, na aktualizácii databáz
Bednárík, Rastislav	MISSOC – národný korešpondent – zabezpečovanie update legislatívy sociálnej ochrany na Slovensku 2-krát ročne (k 1.1. a k 1.7.); aktívna účasť na dvoch online workshopoch a videokonferenciách, príprava a zaslanie odpovedí na osobitné otázky členov MISSOC týkajúce sa sociálnej ochrany (zadaných z 10 krajín)
Bednárík, Rastislav	ESPN/European Social Policy Network– člen národného tímu – príprava podkladov, pripomienok, odpovedí, spolupráca na publikovaní štúdií a odborných článkov, revízia príspevkov
Bednárík, Rastislav	KOZ – v rámci Národného projektu „Podpora kvality sociálneho dialógu“ pracoval ako garant a spoluautor na analytickej štúdií „Prístupy zabezpečenia životného minima obyvateľov vo vybraných krajinách EU a SR. Vzťah životného minima k minimálnej a priemernej mzde“
Bednárík, Rastislav	ECORYS – ako národný expert pripravil podklady za Slovensko do práce „Study to support the impact assessment of a possible EU initiative related to the application of competition rules to collective bargaining by self-employed“ (pre Európsku komisiu - COMP/2020/008)
Bednárík, Rastislav	Vyplnenie on-line dotazníka pre Európsku komisiu – Directoriat General for Employment, Social Affairs and Inclusion, Unit programming and Planning - „Stakeholder Survey of the European Union Programme for Employment and Social Innovation (EaSI) 2021“ v časti Social protection and social inclusion
Bednárík, Rastislav	Vypracovanie posudku na projekt VEGA - číslo 2/0002/22 s názvom „Faktory akceptácie a používania inovácií 4.0. v oblasti terciárneho a podnikového vzdelávania“ – vedúci projektu Mgr. Martina Porubčinová, PhD.
Bednárík, Rastislav	Členstvo v redakčnej rade odborného časopisu MŠVVŠ SR „Mládež a spoločnosť“
Bednárík, Rastislav	Recenzná činnosť – pre vydavateľstvo SAV - recenzný posudok na knihu Košta, J. a kol. (2021): Súvislosti produktivity práce a minimálnej mzdy
Bednárík, Rastislav	Člen revíznej komisie Slovenskej sociologickej spoločnosti pri SAV

Burajová, Barbora	Pozri kapitolu NP Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie
Czíria, Ľudovít	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (EUROFOUND) – projekt Network – vedúci projektu
Kešelová, Daniela	European Disability Expertise (EDE) – aktívne prispievanie k tematickým správam, semestrálnym správam, do databázy Dotcom
Kešelová, Daniela	Network/European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (EUROFOUND) – aktívne prispievanie ku komparatívnym štúdiám, REP štúdiám, Policy Watch Database
Kešelová, Daniela	Členstvo v pracovnej skupine MPSVR SR pre prípravu Stratégie rezortného vzdelávania
Kešelová, Daniela	NP Rodinné poradne – poradensko-psychologické služby pre jednotlivcov, páry a rodiny – spolupráca v analytickom tíme v podaktivite 1.1 Zmapovanie existujúcej štruktúry rodinných poradní
Kordošová, Miroslava	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (EUROFOUND) – členka a spoluriešiteľka národného observatória (NEO), aktívne prispievanie ku komparatívnym štúdiám CAR, REP štúdiám, štvrtročným správam, 2021 databáza opatrení COVID-19 Slovakia
Kordošová, Miroslava	ESF – OPLZ – NP – PKSD – Podpora kvality sociálneho dialógu KOZ SR 2021, Využívanie flexibilných foriem zamestnávania a ich dopady na ekonomiku, rozsah neštandardných foriem práce a sociálny status zamestnanca – aktívne starnutie obyvateľstva. Garantka projektu – členka analytického tímu
Kordošová, Miroslava	KEGA 2020-2022 014UKF-4/2020. Pedagogická fakulta, UKF v Nitre, Katedra techniky a informačných technológií. Inovatívne vzdelávacie e-moduly bezpečnosti práce v duálnom vzdelávaní – členka riešiteľského tímu
Kordošová, Miroslava	APVV 2021-2022. Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta bezpečnostného inžinierstva. "Vývoj nástrojov na posudzovanie rizík pre účely vybraných podnikov a profesií v Slovenskej republike v súlade s požiadavkami EÚ" – Konzultantka projektu
Kordošová, Miroslava	Členstvo a aktívna činnosť v Koordinačnom výbore BOZP ako poradného orgánu ministra PSVR SR
Kordošová, Miroslava	Členstvo a aktívna činnosť v Národnej sieti Focal Point Európskej agentúry BOZP (EA OSH, Bilbao), Košice
Kordošová, Miroslava	Členstvo v revíznej komisii Slovenskej Asociácie BOZP a OPO
Kordošová, Miroslava	Posudzovanie projektov APVV, VEGA – oblasť BOZP
Kordošová, Miroslava	Lektorská činnosť BOZP
Kordošová, Miroslava	Oponentka záverečných diplomových prác
Kordošová, Miroslava	Expertka pre projekty KOZ SR a IA MPSVR SR – ESF – PKSD
Kordošová, Miroslava	Spolupráca s Národným inšpektorátom práce
Kordošová, Miroslava	Spolupráca s Úradom verejného zdravotníctva

Kuruc, Andrej	Expert v hodnotiacej komisii „Výnimočný zamestnávateľ“, Nadácia Pontis
Kuruc, Andrej	Mutual learning seminar on 'Gender Equality, Mental Health and Gender Mainstreaming Health Policies'. 18 – 19.11. 2021. https://ec.europa.eu/info/publications/eu-mutual-learning-programme-gender-equality-gender-equality-mental-health-and-gender-mainstreaming-health-policies-online-seminar-18-19-november-2021_en
Očenášová, Zuzana	Členstvo v EuroGender Network EIGE, konzultácie v oblasti EIGE's indicators and data collection tool in gender based violence
Očenášová, Zuzana	Local expert for Women, Business and the Law – The World Bank Group
Ondrušová, Darina	Členstvo vo Výbore pre osoby so zdravotným postihnutím Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
Ondrušová, Darina	Členstvo v Pracovnej skupine pre prípravu koncepčného dokumentu pre oblasť prevencie a riešenia bezdomovectva na národnej úrovni, zriadenej Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Ondrušová, Darina	Členstvo v Rade ministra školstva, vedy, výskumu a športu na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami
Ondrušová, Darina	Odborná garantka spracovania analytickej časti Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Bratislavy pre skupinu ľudí bez domova, v spolupráci s Augur Consulting, s. r. o.
Repková, Kvetoslava	Organizovanie a moderovanie: On-line okrúhly stôl aktérov k potrebám aktualizácie štandardov nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu. Bratislava: 21.4.2021. Organizované v rámci národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni (NP BOKKÚ)
Repková, Kvetoslava	Organizovanie a moderovanie: On-line okrúhly stôl aktérov k potrebám aktualizácie štandardov komunitných centier. Bratislava: 27. 4. 2021. Organizované v rámci národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni (NP BOKKÚ)
Repková, Kvetoslava	Organizovanie a moderovanie: On-line okrúhly stôl s regionálnymi koordinátormi NP BPKKÚ k potrebám aktualizácie štandardov sociálnych služieb KC/NDC/NSSDR. Bratislava: 28. 4. 2021. Organizované v rámci národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni (NP BOKKÚ)
Repková, Kvetoslava	Organizovanie a moderovanie: On-line okrúhly stôl aktérov k potrebám aktualizácie štandardov nízkoprahového denného centra. Bratislava: 29. 4. 2021. Organizované v rámci národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni (NP BOKKÚ)
Repková, Kvetoslava	Posudzovateľka projektov VEGA

Repková, Kvetoslava	Členka redakčnej rady vedeckého časopisu Journal Socioterapie
Repková, Kvetoslava	Recenzie akademických statí domácich a zahraničných vedeckých časopisov (Sociální práce/Sociálna práca; Social Work – ERIS Journal)
Repková, Kvetoslava	Členka programovej komisie pre doktorandské štúdium v odbore sociálna práca FF PU v Prešove
Repková, Kvetoslava	Členka Centra edukácie a výskumu seniorov IESP FF PU v Prešove
Repková, Kvetoslava	Členka Rady vlády SR pre práva seniorov a pre prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie
Repková, Kvetoslava	Pozorovateľka the European Centre for Social Welfare Policy and Research, Viedeň
Repková, Kvetoslava	Garantka lektorského tímu (hodnotitelia) národného projektu „Kvalita sociálnych služieb“
Repková, Kvetoslava	Garantka pre ŠVP Sociálna posudková činnosť v rámci rezortného vzdelávania sociálnych pracovníkov a pracovníčok
Repková, Kvetoslava	Vyžiadané konzultácie pre iné medzinárodné a domáce vedecko-výskumné organizácie (marec 2021: písomná konzultácia poskytnutá Dr. Elize Thapa (Univerzity of Alberta, Canada) k problematike strategických dokumentov Slovenska zameraných na podporu starších ľudí a na otázky starnutia; marec 2021: zapojenie do dotazníkového zisťovania Európskeho centra pre sociálnu politiku a výskum vo Viedni a siete EESPN k plneniu „bridge building activities“ od roku 2016)

Mediálne aktivity

Bednárík, Rastislav:

Účasť v diskusnej relácii RTVS kanál DTV 2 – Do kríža. Téma: Peniaze a deti: Dokáže štát pohnúť demografiou? Vysielané večer 5.5.2021

Burajová, Barbora, Činčurová, Sára, Očenášová, Zuzana:

Pozri kapitolu Národný projekt Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie

Činčurová, Sára:

'I wasn't allowed to look out of the window'. Domestic abuse and disability: Part One, Ouch – the cabin fever, BBC Sounds (podcast), 30.4.2021

Jablonická Zezulová, Jana:

SK DEJINY: Elity a politické zlomy, RTVS, Dvojka, 15.2.2021, moderuje Ľubomír Bajaník
Dnes je deň rovnosti v odmeňovaní žien a mužov (Andrej Kuruc, Jana Jablonická Zezulová), Denník E, Minúta po minúte – mnt.sk, 25.10.2021, 7:05

Od dnes až do konca roka pracujú ženy na Slovensku zadarmo (Andrej Kuruc, Jana Jablonická Zezulová), Ženy v meste.sk, 25.10.2021

Ženy na Slovensku oddnes až do konca roka pracujú zadarmo. Muži stále zarábajú bezdôvodne viac (Andrej Kuruc, Jana Jablonická Zezulová), interez.sk, 25.10.2021

Joch, Roman:

Palestínci môžu za svoje obete „poďakovať“ Hamasu. Šimon Žďárský, Startitup.sk, 24.5.2021

Joch: Povinné očkovanie? Skončíme jak v Číně. Sledování všude
www.parlamentnilisty.cz, 24.11.2021

Roman Joch: Změny pohlaví? Lidé se na to budou dívat jako my na upalování čarodějnic
www.parlamentnilisty.cz, 21.6.2021

Anketa/Čo vám po dvoch rokoch pandémie pomáha nestratiť nádej?
Postoj.sk, 23.12.2021

Andrej Babiš může po volbách skončit vo vězení, hovorí publicista Roman Joch.
Šimon Žďárský, Startitup.sk, 7.10.2021

Kuruc, Andrej:

Čo ešte ukázala kríza a vieme pomôcť ohrozeným ženám?, Kontakty, moderuje Eva Sládková, RTVS – Rádio Slovensko, SRo1, 8.3.2021

Naše vysoké školy majú veľký problém so sexuálnym obťažovaním, zenyvmeste.sk,
17.2.2021

Slovensko starne, opatrenia na zvýšenie pôrodnosti. Kontakty, moderuje Eva Sládková, RTVS - Rádio Slovensko, SRo1, 21.6.2021

Každý človek si zaslúži bezpečie a ochranu. Rodová diskriminácia a rodovo podmienené násilie, Podcast: bezmodrin.sk, 26.9.2021

Domáce násilie je vec verejná, Katarína Budajová, Témy_FM, Rádio_FM (RTVS),
29.9.2021

Aktuálne: Deň rovnosti v odmeňovaní žien a mužov (Andrej Kuruc), Svet komunikácie, 25.10.2021

Rozdiel medzi mzdami mužov a žien patrí na Slovensku k najvyšším v EÚ (Viera Böttcher, Andrej Kuruc), teraz.sk/TASR, 25.10.2021

Slovenky oddnes pracujú zadarmo! Rozdiely medzi platmi žien a mužov patria u nás k najvyšším v Európe (Viera Böttcher, Andrej Kuruc), najmama.sk, 25.10.2021

Nemáme sa čím chváliť. Rozdiel v platoch mužov a žien patrí k najvyšším v Európskej únii (Viera Böttcher, Andrej Kuruc), TA3/TASR, 25.10.2021

Rozdiel medzi mzdami mužov a žien patrí na Slovensku k najvyšším v EÚ (Viera Böttcher, Andrej Kuruc), openiazoch.zoznam.sk/TASR, 25.10.2021

Rozdiel medzi mzdami mužov a žien patrí na Slovensku k najvyšším v EÚ (Viera Böttcher, Andrej Kuruc), topky.sk, 25.10.2021

Slovensko sa nemá čím pýšiť: Ženy, od tohto dňa pracujete do konca roka zadarmo (Viera Böttcher, Andrej Kuruc), cas.sk, 25.10.2021

Ženy na Slovensku oddnes pracujú zadarmo až do konca roka. Rozdiely v platoch mužov a žien sú stále príliš vysoké (Andrej Kuruc), Adam Novosad, refresher.sk, 25.10.2021

Ženy majú nižšie platy ako muži aj tento rok. Od dnešného dňa až do konca roka pracujú zadarmo, dalito.sk, 25.10.2021

Ženy majú nižšie platy ako muži aj tento rok. Od dnešného dňa až do konca roka pracujú zadarmo, svetevity.sk, 25.10.2021

Ženy majú nižšie platy ako muži. Od dnešného dňa až do konca roka pracujú zadarmo, globalnews.sk, 25.10.2021

Obrovská nespravodlivosť v platoch: TÍTO ľudia už pracujú do konca roka zadarmo! mh, Plus 1 deň/1pluska.sk, 25.10.2021

Ženy majú nižšie platy ako muži aj tento rok, od pondelka až do konca roka pracujú zadarmo, webnoviny.sk, 25.10.2021

Odvčera pracujú ženy na Slovensku zadarmo!, EZ/MP/Martin Petráš, Netky.sk, 26.10.2021

Ženy na výplatnej páske stále nedobehli mužov. Spoločnosť problém vníma, no nepomer platov medzi rodmi pretrváva. Vzorovým príkladom môže byť Philip Morris Slovakia, ktorá ako prvá spoločnosť na Slovensku získala certifikáciu platovej rovnosti EQUAL SALARY, mb, mozaikazdravia.sk, 25.10.2021

Ženy majú nižšie platy ako muži aj tento rok. Až do konca roka pracujú zadarmo, TS, strategie.hnonline.sk, 26.10.2021

Ženy od októbra pracujú symbolicky zadarmo, platové rozdiely stále nezmizli, Štúdio TA3, 12.11.2021

Štát sankcionuje ženy za materstvo. Platom aj dôchodkom, Eva Frantová, index.sme.sk, 31.10.2021

Horšia práca, menšia pláca, Správy RTVS, 25.10.2021, 00:26:06

Ženy stále zarábajú menej ako muži. Od dnešného dňa až do konca roka vlastne pracujú zadarmo, Alena Stračiaková, JOJ/noviny.sk, 25.10.2021

Ženy majú nižšie platy ako muži aj tento rok. Od dnešného dňa až do konca roka pracujú zadarmo, Parlamentné listy, Ad Guru, 26.10.2021

Od včerajšieho dňa až do konca roka pracujú ženy zadarmo, Trend/TASR, 26.1.2021

Ženy majú nižšie platy ako muži aj tento rok, Henrieta Karabová, woman.sk, 25.1.2021

Muž zarobí euro, žena 81 centov. Rozdiel medzi mzdami patrí na Slovensku k najvyšším v Únii (Viera Böttcher, Andrej Kuruc), Hospodárske noviny – hnonline.sk/TASR, 25.10.2021

Platové rozdiely mužov a žien u nás patria medzi najvyššie v únii. Ako to zmeniť? (Viera Böttcher, Andrej Kuruc), Forbes.sk/TASR, 25.10.2021

Rozdiel medzi mzdami mužov a žien patrí na Slovensku k najvyšším v EÚ | Info.sk (Viera Böttcher, Andrej Kuruc), info.sk/TASR, 25.10.2021

Deň rovnosti v odmeňovaní žien a mužov, Správy RTVS v slovenskom posunkovom jazyku, 25.10.2021, 00:00:17

Rozdiel medzi mzdami mužov a žien patrí na Slovensku k najvyšším v Európskej únii (Viera Böttcher, Andrej Kuruc), SME Ekonomika/TASR, 25.10.2021

Ondrušová, Darina:

Živé Mesto FM, relácia o urbanizme a architektúre, 25. 10. 2021:
<https://www.rtvs.sk/radio/archiv/1482/1670152>

Valkovičová, Veronika:

Až tri štvrtiny študentiek a študentov vysokých škôl sa stretlo so sexuálnym obťažovaním, Denník N, Minúta po minúte, mnt.sk, 11.2.2021, 19:16

Na vysokých školách je rozšírené sexuálne obťažovanie, ukázal slovenský prieskum, Michaela Žureková, SME Žena, 12.2.2021

Prieskum: So sexuálnym obťažovaním sa stretli 3/4 študentiek a študentov vysokých škôl na Slovensku. Objavuje sa aj nátlak, Adam Novosad, refresher.sk, 11.2.2021

Komentáre so sexuálnym podtónom či znevažujúce poznámky. Obťažovanie zažilo takmer 80 percent vysokoškolákov, SITA/webnoviny.sk, 13.2.2021

Naše vysoké školy majú veľký problém so sexuálnym obťažovaním, zenyvmeste.sk, 17.2.2021

Ženy majú strach takmer vždy, keď idú po zotmení von. Tu sú dôvody prečo a rady pre mužov, ako vytvoriť bezpečný verejný priestor, Timea Krauszová, refresher.sk, 21.3.2021

Sexuálne obťažovanie končí na instagrame, nie na polícii, Michaela Žureková, SME Žena, 30.6.2021

Masturboval nad maloletým dievčaťom vo vlaku. Tento instagramový profil zbiera zážitky s mužmi, ktorí obťažujú dievčatá, Timea Krauszová, refresher.sk, 14.7.2021

Veta „Beháš ako dievča!“ nesmie byť ďalej urážkou, Katarína Budajová, Témy_FM, Rádio FM, RTVS, 31.7.2021

Jedným z problémov slovenských vysokých škôl je aj sexuálne obťažovanie, Katarína Budajová, Témy_FM, Rádio_FM, RTVS, 14.10.2021

Obťažovanie môže začať aj nevyžiadanou fotkou údu. Dopúšťajú sa ho aj učitelia, hovorí výskumníčka, Dominika Pacigová, brainee.hnoline.sk, 27.11.2021

Činnosť Dokumentačného a informačného strediska sociálnej ochrany (DISSO)

Od začiatku roka 2021 k 31.12. 2021 DISSO zabezpečovalo tieto činnosti:

- Akvizícia, vyhľadávanie publikácií relevantných k témam výskumných projektov Inštitútu pre výskum práce a rodiny
- Výber, nákup, získavanie a knižničná evidencia literatúry, štatistických dokumentov, výskumných prác, periodík, dokumentov na CD
- Vedenie príručnej agendy žiadaniek za periodiká, štatistické a knižné publikácie
- Vedenie prírastkového zoznamu kníh (knihy, brožúry, výskumné práce, audiovizuálne dokumenty) a vedenie prírastkového zoznamu štatistických publikácií
- Tvorba knižničnej databázy v programe PROFLIB M 21 - anotované bibliografické záznamy dokumentov evidovaných v knižničnom fonde DISSO, slovenských i zahraničných, anotované záznamy článkov z vybraných odborných periodík, slovenských i zahraničných
- V súčasnom období fond DISSO obsahuje 15835 kníh a 2451 výskumných prác. V knižničnej databáze sa tiež nachádza 22204 záznamov článkov z periodík a 66 záznamov audiovizuálnych dokumentov a dokumentov na CD
- Za rok 2021 evidujeme prírastky vo fonde knižnice a v knižničnej databáze v podobe 25 kníh, 391 záznamov článkov z odborných periodík
- Vedenie evidencie došlých periodík a štatistických materiálov
- Výpožičné služby pre interných aj externých používateľov – evidencia, prolongácia a telefonické a písomné urgencie výpožičiek, vedenie výpožičných kariet čitateľov v programe PROFLIB
- Rešeršné služby pre interných aj externých používateľov v systéme Wisis - Profilib
- Reprografické služby pre pracovníkov/čky IVPR aj externých používateľov/ľky DISSO
- Vedenie študovne, konzultácie s používateľmi/kami ohľadne výberu literatúry a knižnično-informačných služieb
- Skladové práce – prírastkové stavanie knižničného fondu
- Viazanie dokumentov hrebeňovou, tepelnou a drôtenou väzbou, tlačové práce
- Vydavateľská činnosť Inštitútu pre výskum práce a rodiny – žiadosti o ISBN, tlač alebo zadávanie do tlače, distribúcia povinných a vyžiadaných výtlačkov publikácií vydaných IVPR, distribúcia dokumentov vybraným knižniciam a organizáciám a na sekcie a odbory MPSVR
- Spolupráca pri publikovaní Bulletinu IVPR
- Tvorba a distribúcia Informačného spravodajcu DISSO, ktorý obsahuje prírastky knižničného fondu DISSO a novinky z edičných plánov vydavateľstiev, v roku 2021 dve čísla, každé za polrok
- Správa a aktualizácia obsahu webovej stránky Inštitútu www.ivpr.gov.sk podľa aktuálnych potrieb, príprava a realizácia úprav - správy, aktuality, podujatia, dokumenty, pracovníci/čky, projekty

- Aktualizácia zoznamu výskumných prác Inštitútu pre výskum práce a rodiny na webstránke spolu s umiestňovaním fulltextov výskumných prác na webstránku
- Priebežné odstraňovanie záznamov vyradených publikácií z knižničného informačného systému
- Zasielanie informácií o novinkách v knižničnom fonde DISSO spolupracovníkom/čkam)

Náklady na zabezpečenie činnosti IVPR - rozpočet organizácie

Príjmy IVPR v roku 2021

Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu organizácie

V súlade s vládnym návrhom zákona o štátnom rozpočte na rok 2021 a schváleným zákonom č. 425/2020 Z.z. o štátnom rozpočte na rok 2021 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR listom číslo 12557/2021-M_ODRAV 1058/2021 zo dňa 8.1.2021 stanovilo rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2021 a výšku rozpočtovaných prostriedkov v sume 534 980 € ako príspevok na činnosť Inštitútu pre rok 2021, pričom čiastka 534 980 € predstavovala príspevok na program 07E0301 Tvorba a implementácia politík.

Súčasne bol stanovený záväzný ukazovateľ „610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania“ v celkovej výške 312 018,- €.

V nadväznosti na rozpočtové opatrenie Ministerstva financií SR č. 106/2021 (list č. MF/017274/2021-413 zo dňa 09.12.2021) a v súlade s ustanovením § 17 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny vykonalo listom č.12464/2021-M_ODRAV 102424/2021 zo dňa 14.12.2021 rozpočtové opatrenie, ktorým bol upravený limit príjmov a výdavkov v prvku 07E0301 vo výške 18 327,- Eur. Navýšenie bolo určené v sume 13 580,- Eur na ukazovateľ (610) a v sume 4 747,- Eur na ukazovateľ (620).

Rozpočet Inštitútu pre výskum práce a rodiny na rok 2021 bol tak celkom vo výške 553 307 Eur, z toho záväzný ukazovateľ „610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania“ vo výške 332.598 Eur.

Celkové čerpanie rozpočtovaných prostriedkov bolo na úrovni 551 860,01 € Eur, z toho záväzný ukazovateľ „610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania“ bol čerpaný vo výške 331 535,25 Eur.

Rozpočtové opatrenia

Dňa 14.12.2020 v nadväznosti na rozpočtové opatrenie Ministerstva financií SR č. 106/2021 (list č. MF/017274/2021-413 zo dňa 09.12.2021) a v súlade s ustanovením § 17 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny vykonalo listom č.12464/2021-M_ODRAV 102424/2021 rozpočtové opatrenie, ktorým bol upravený limit príjmov a výdavkov v prvku 07E0301 vo výške 18 327,- Eur. Navýšenie bolo určené v sume 13 580,- Eur na ukazovateľ (610) a v sume 4 747,- Eur na ukazovateľ (620).

Prehľad celkových príjmov IVPR za rok 2021

Zdroj	Položka		Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Plnenie k 31.12.2021
46	223 001	Predaj služieb	50 000	50 000	56 516,00
111	312 001	Bežný transfer zo ŠR	534 980	553 307	553 307
1AC1	312 001	Transfer	0	0	889 225,94
1AC2	312 001	Transfer	0	0	207 311,33
11E3	331 001	Od zahraničného subjektu iného ako medzinárodná organ.	0	0	165 750,00
11E4	331 001	Od zahraničného subjektu iného ako medzinárodná organ.	0	0	29 250,00
11O5	331 001	Od zahraničného subjektu iného ako medzinárodná organ.	0	0	80 152,70
SPOLU			584 980	603 307	1 981 512,97

Bežný transfer zo štátneho rozpočtu bol poskytnutý vo výške 553.307,- €.

V nadväznosti na rozpočtové opatrenie Ministerstva financií SR č. 106/2021 bol upravený limit príjmov a výdavkov v prvku 07E0301 vo výške 18 327,- Eur.

1AC1, 1AC 2 – príjem projektu Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie (PERD) a projekt Profi II.

- z toho 1AC1 – financovanie z ESF vo výške 889 225,94 €, z toho pre projekt PERD vo výške 810 940,00 € a pre projekt Profi II vo výške 78 285,94 €,

- z toho 1AC2 – spolufinancovanie ŠR vo výške 207 311,33 €, z toho pre projekt PERD vo výške 189 060,00 € a pre projekt Profi II vo výške 18 251,33€.

Príjem v položke 331 001 – zdroj 11E3, 11E4, predstavuje príjem zálohovej platby z Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie na projekt Zlepšenie ochrany práv obetí – posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácomu násiliu.

Príjem v položke 331 001 – zdroj 11O5 predstavuje príjem zálohovej platby od Eurostatu na Výskum rodovo podmieneného násillia na Slovensku.

Príjem v položke 223 001 v sume 56 516,- Eur predstavuje príjem najmä z úlohy Network v sume 30 801 Eur, príjem z úlohy PwC v sume 10.000 Eur, príjem z úlohy EDE v sume 8 100,- Eur, z úlohy Ecorys v sume 2 256,- Eur a ďalších úloh na základe dohôd o spolupráci s Nadáciou DEDO a Hlavným mestom Bratislava.

Čerpanie výdavkov v IVPR za rok 2021

Finančné prostriedky boli čerpané v súlade so schváleným rozpočtom, kontraktom so zriaďovateľom a schváleným plánom úloh IVPR na rok 2021. Všetky finančné prostriedky boli rozpísané a zaúčtované v zmysle záväzných predpisov v oblasti rozpočtovania, financovania a účtovania. Pri ich vynakladaní na účely plnenia kontrahovaných úloh IVPR postupoval s maximálnou hospodárnosťou. Čerpanie všetkých výdavkov sa realizovalo v systéme Štátnej pokladnice, podľa ekonomickej a funkčnej klasifikácie a podľa jednotlivých zdrojov bolo spracované vo výkaze príjmov a výdavkov za rok 2021 predloženom zriaďovateľovi.

Čerpanie výdavkov podľa jednotlivých programov a zdrojov

Program	Zdroj	Funkčná klasifik.	Názov	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Skutočnosť k 31.12.2021
07E0301	111	1080	Bežné výdavky ŠR	534 980	553 307	551 860,01
07E0301	131K	1080	Bežné výdavky	0	1 000	594,84
07E0301	46	1080	Bež.výdavky vlastné	50 000	130 610	86 400,67
07E0301	11E3	1080	Bežné výdavky NFM	0	89 210	76 933,99
07E0301	11E4	1080	Bežné výdavky spolufinancovanie	0	23 310	13 576,59
07E0301	11O5	1080	Bežné výdavky Eurostat	0	27 950	23 012,28
07E0301	11O6	1080	Bežné výdavky spolufinancovanie	0	290	0,00
SPOLU				584 980	825 677	752 378,38

Program	Zdroj	Funkčná klasifik.	Názov	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Skutočnosť k 31.12.2021
06G1S02	1AC1	1050	Bežné výdavky ESF	0,00	842 950	795 735,75
06G1S02	1AC2	1050	Bežné výdavky spolufinancovanie	0,00	207 200	185 350,75
			SPOLU	0,00	1 050 150	981 086,50

Výdavky na projekty PERD a Profi II. sú rozdelené v pomere 81,09 : 18,91 pre prostriedky EU z ESF a spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR.

Plán bežných výdavkov, zdroj 111, pokrytých príspevkom MPSVR SR na hlavnú činnosť IVPR zabezpečenú kontraktom v súvislosti s plnením programu 07E0301 za rok 2021, bol čerpaný vo výške 551 860,01 €, t. j. 99,7 %. Nevyčerpaný príspevok zriaďovateľa vo výške 1 446,99 € bol predmetom zúčtovania so štátnym rozpočtom v máji 2022.

Bežné výdavky zo zdroja 131K predstavujú odvod nevyčerpaných prostriedkov z roku 2020.

Druhové čerpanie výdavkov za rok 2021 za IVPR na všetky úlohy bolo nasledovné:

Položka	Názov	Čerpanie k 31.12.2021
610	Mzdy, platy a OOV	792 120,64
620	Poistné	404 115,90
631	Cestovné	792,30
632	Energie, vod., komun.	6 570,46
633	Materiál	19 724,08
635	Údržba	67,20
636	Nájomné	71 824,05
637	Služby	371 040,11
640	Bežné transféry	67 210,14
	SPOLU	1 741 275,22

Bežné výdavky z transferu MPSVR SR a aj ostatné finančné prostriedky boli použité v súlade s platnými právnymi predpismi a v súlade s plnením úloh IVPR za rok 2021.

Náklady	2021	2020
Spotreba materiálu	18 846,69	37.230,60
Služby	91 010,09	100.569,87
Osobné náklady	1 558 774,38	1.421.801,98
Dane a poplatky	575,21	262,89
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	0,00	0,00
Odpisy	0,00	828,37
Finančné náklady	111,17	138,26
Náklady spolu	1 669 317,54	1.560.831,97
Výnosy	2021	2020
Tržby za vlastné výkony	56 516,00	25.838,00
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	0,00	33,90
Finančné výnosy	0,00	3,57
Transfery	1 535 902,19	1.526.140,55
Výnosy spolu	1 592 418,19	1.552.016,02
Výsledok hospodárenia	-76 899,35	-8.815,95

Aktivity IVPR v rámci medzinárodnej spolupráce a zahraničných pracovných ciest za rok 2021

V dôsledku pretrvávajúcej pandémie koronavírusu sa v Inštitúte pre výskum práce a rodiny v roku 2021 nerealizovala žiadna zahraničná služobná cesta.

Charakteristika organizačnej štruktúry a zamestnancov

K 31. 12. 2021 malo IVPR vo fyzických osobách 40 zamestnancov, z toho 33 žien.

- z toho:
na výskumnom úseku bolo zamestnaných v rámci kontrahovaných úloh **10 zamestnancov/kýň**, ktorí participovali na vecne rôznorodých výskumno-vývojových projektoch (vrátane riaditeľa IVPR).
- z toho:
7 zamestnankýň ekonomického úseku zabezpečovalo komplexný podporný servis inštitútu, t. j. všetky asistentské, administratívne, ekonomické, prevádzkové a projektové činnosti, ako aj služby knižnice a dokumentaristiky.
- z toho:
18 zamestnancov/-kýň v Národnom projekte Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie (ďalej len PERD).
4 zamestnankyne zabezpečovalo aktivity v Koordinačno-metodickom centre
4 zamestnanci zabezpečovali aktivity rodovej rovnosti;
6 poradkýň pracovalo na Národnej linke pre ženy zažívajúce násilie k 31.12. 2020.

4 zamestnankyne zabezpečovali komplexný podporný servis projektu (finančná manažérka, projektová manažérka, manažérka komunikácie a personalistka - mzdová účtovníčka)
- z toho:
2 zamestnancov/-kýň v Národny projekt „Podpora zvyšovania profesionality výkonu a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výkonu a služieb sociálnej inklúzie pre štátnu správu a samosprávu – II. (ďalej len PROFI II.).
vykonávajú odbornú prácu súvisiacu s čerpaním finančných prostriedkov Európskej únie a iných verejných zdrojov – koordinátor projektu
- z toho:
3 zamestnancov/-kýň v Národny projekt „Rodinné poradne - poradensko-psychologické služby pre jednotlivcov, páry a rodiny“ (ďalej len ROPO)
zamestnankyne zabezpečovali komplexný podporný servis projektu (finančná manažérka, projektová manažérka, a asistentka projektu)

Evidenčný stav a kvalifikačná štruktúra zamestnancov IVPR

V IVPR bol v roku 2021 priemerný evidenčný počet všetkých zamestnancov vo fyzických osobách 39, z toho 32 žien. Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný: 37,4.

K 31.12.2021 bolo v IVPR zamestnaných 40 zamestnancov/kýň, z toho 33 žien (z toho 24 zamestnancov/kýň malo a majú uzavretý pracovný pomer na dobu určitú, z toho 19 zamestnancov na projekte PERD 2 zamestnanci na projekte PROFI II a 3 zamestnanci na projekte ROPO.

Štruktúru zamestnancov z hľadiska kvalifikácie, veku a pohlavia znázorňujú nasledovné tabuľky:

Kvalifikačná štruktúra zamestnancov k 31. 12. 2021:

Vzdelanie	Počet zamestnancov	%	Z toho počet žien	%
VŠ – 3. stupeň	16	40,00	12	36,36
VŠ – 2. stupeň	18	45,00	15	45,45
VŠ – 1. stupeň	3	7,50	3	9,09
SŠ	3	7,50	3	9,09

Veková štruktúra zamestnancov k 31. 12. 2021:

Vek	Počet zamestnancov	%	Z toho ženy	%	Z toho muži	%
21 - 30 rokov	9	22,50	8	24,24	1	14,29
31 - 40 rokov	7	17,50	6	18,18	1	14,29
41 - 50 rokov	15	37,50	12	36,36	3	42,86
51 - 60 rokov	6	15,00	5	15,15	1	14,29
61 - 99 rokov	3	7,50	2	6,06	1	14,29

Štruktúra zamestnancov podľa pohlavia k 31. 12. 2021:

Pohlavie	Počet zamestnancov	%
Muži	7	17,50
Ženy	33	82,50

Týždenný pracovný čas v organizácii je 37,5 hodiny. Pracovný čas v nepretržitej prevádzke je 35 hodín týždenne.

Rozvoj ľudských zdrojov

Vzdelávanie v oblasti zručností potrebných pre výkon funkcie prebiehalo podľa individuálnych potrieb, prostredníctvom externých kurzov, školení a tiež samoštúdiom. Na zabezpečenie vzdelávania pre svojich zamestnancov/kyne formou školení, seminárov a účasti na konferenciách IVPR vynaložilo 881 €, v tom z rozpočtových zdrojov 581 € a zo zdrojov národného projektu PERD v sume 300 €.

Aj v tomto roku sme zabezpečovali zamestnancom stravovanie formou Callio gastro v hodnote 5,10 €/ks, na ktoré si zamestnanec prispieval 1,40 €/ks. Od 1.11.2021 zamestnávateľ poskytuje zamestnancom finančný príspevok na stravovanie vo výške 3,70 € za deň. Tieto stravovacie poukážky a finančný príspevok na stravovanie poskytuje zamestnávateľ aj na dni, kedy zamestnanec je práceneschopný, čerpá ošetrovanie člena rodiny, pracovné voľno s náhradou mzdy (napr. ošetrovanie v zdravotníckom zariadení) a dovolenku.

Organizácia aj v roku 2021 poskytovala zamestnancom:

- ktorí boli k prvému dňu štvrtfoka v pracovnom pomere „regeneračný deň“ jedenkrát za štvrtfok;
- darcom krvi – deň po dni darovania – jeden deň pracovného voľna s náhradou mzdy navyše;
- zamestnankyni, ktorá sa stará o dieťa nastupujúce do prvého ročníka základnej školy, jeden deň pracovného voľna s náhradou mzdy;

Organizácia v roku 2021 poskytla zamestnancom, ktorí boli v organizácii zamestnaní minimálne 2 roky, 2 „ozdravné dni“.

V roku 2021 sme poskytovali príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie priemerne 50,00 € mesačne každému zamestnancovi, ktorý o to požiadal v správcovskej spoločnosti, ktorú si vybral sám zamestnanec. V tomto roku poskytoval zamestnávateľ tento príspevok do tretieho piliera priemerne 33 zamestnancom.

Predpokladaný vývoj v personálnej oblasti

Investície do vzdelania a zvyšovania odborných zručností patria k popredným prioritám vedenia organizácie. Podporované sú predovšetkým oblasti, ktoré priamo súvisia s plnením úloh napojených na financovanie zo štátneho rozpočtu.

Osobitný dôraz kladieme na zvyšovanie zručností vedeckých zamestnancov/kýň v oblasti metodológie vedy a spracovávaní vedeckých údajov/poznatkov, ktoré sú v súlade s bežnou činnosťou tejto organizácie.

U ekonomických zamestnancov/kýň je to v oblasti zmeny legislatívy, ktorú využívajú pri plnení svojich pracovných povinností a pracovného zaradenia.

U poradkýň na linke pre ženy zažívajúce násilie kladieme dôraz na zvyšovanie právnych zručností pri riešení krízových situácií, problémov a riešení v osobnom živote.